

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1974. január 15.

bb.1. kidolgozták az új érettségi vizsgaszabályzatokat

1 szö tr zs bh -cz

1974. január 15.

elkészült a középiskolai érettségi vizsgák új vizsgaszabályzata. a gimnáziumi érettségi vizsgaszabályzat a napokban megjelent, a szakközépiskoláké is a közeljövőben lát napvilágot.

az elnöki tanács törvényrejeji rendelete szerint az általános irányú középiskolai végzettséghez - nem szakképesítéshez - kötött munkakörök betöltéséhez a középiskola negyedik osztályának elvégzése elegendő, ebből következik, hogy az érettségi vizsga mindkét középiskola-típusban önkéntes. a felsőoktatási intézményekbe történő felvételhez továbbra is szükséges a sikeres érettségi vizsga. a szakközépiskolában az érettségi egyet jelent a szakképesítés megszerzésével.

a szabályzatok kidolgozásakor az illetékesek a vizsgák számának csökkentésére törekedtek. a kötelező vizsgatárgyak száma mindkét iskolatípusban kevesebb, mint korábban, a választható tárgyak körét pedig bővítették. az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tárgyból - a közös érettségi-felvételi írásbelivel egyezően - 180 perc. a kötelező fogalmazvány megszűnik. a jövőben a jelesek is kötelesek írásbeli vizsgát tenni. mentesítik viszont az írásbeli alól az adott tárgyból azokat, akik az országos középiskolai tanulmányi versenyen, vagy valamely országos szakmai tanulmányi versenyen első-tizedik helyezést értek el.

/folyt. köv./

bd 1. /kidolgozták az uj... 1. folyt./ bh

a gimnáziumban minden tanulónak összesen négy tárgyból kell vizsgáznia, a vizsgatárgyak meghatározott körében a diákok maguk dönthetik el, hogy írásban, vagy szóban kívánják-e számot adni tudásukról. a gimnáziumi kötelező érettségi vizsgatárgyak kijelölésében - az oktatáspolitikai határozat alapján - a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika kiemelt fontosságát érvényesítették. ennek megfelelően az egyik kötelező tárgy a magyar nyelv és irodalom - szóban és írásban. /a nemzetiségi gimnáziumokban a nemzetiségi nyelv és irodalom is/. a másik a matematika. a tanuló választhat, hogy írásban vagy szóban kíván-e érettségizni. a gimnazista diák a két kötelező tárgy mellett két további tantárgyat választ az alábbiak közül: történelem, földrajz, idegen nyelvek, fizika, kémia, vagy biológia. történelemből vagy földrajzból csak szóbeli vizsga lesz, a többi felsorolt tárgyból a jelölt döntése szerint írásbeli, vagy szóbeli a vizsgáztatás módja.

a gimnáziumokban az írásbeli érettségi vizsgák tételait a művelődésügyi minisztérium tüzi ki. emellett a minisztérium minden év február 28-ig közli a gimnáziumokkal, hogy abban az évben az érettségi vizsgálon az egyes tantárgyak törzsanyagának mely részei alkotják a szóbeli vizsgák anyagát. a szóbeli érettségi vizsga tantárgyanként 20-20 témakörét a minisztériumi utmutató alapján a szaktanár az érettségi vizsgára jelentkező tanulókkal március 1-15 között közli. minden érettségiző egy-egy felelete előtt legalább 30 perc gondolkodási időt kap. egy-egy tantárgyi felelet időtartama 20 percnél több nem lehet. a szóbeli érettségi vizsgán a tételleket az érettségizők húzzák.

az érettségi fokozatait és az egyes tanulók átlagának kiszámítását egy korábbi miniszteri utasítás megszüntette. ennek megfelelően mindkét iskolatípusban - az írásbeli és a szóbeli vizsgálon egyaránt - megváltozi az egyes érettségi vizsgatárgyak minősítése is. az öt fokozatu skála helyett a maturáló diákok teljesítményét a vizsgabizottság tantárgyanként: „, dicserelettel megfelelt, /d/, „, megfelelt /m/, „, nem felelt meg /o/ minősítéssel értékelheti. az érettségiző azokból a tantárgyakból, amelyekből nem felelt meg, javítóvizsgát tehet. ha egyetlen tantárgyból sem felelt meg, mindegyikből javítóvizsgát tehet.

az új szakközépiskolai érettségi vizsgaszabályzat hatálya nem terjed ki a művészeti szakközépiskolákra, ezek érettségi vizsgáit külön utasítás szabályozza. kiterjed viszont a szakmunkásképző iskolák emeltszintű /b/ tagozatát végzett dolgozók részére szervezett kétéves szakközépiskolákra, valamint a bányai ipari aknászok képző technikum növendékeire is. az ugynevezett régi típusú ipari és mezőgazdasági szakközépiskolák érettségi vizsgáin az 1973-74. tanévtől kezdődően magyar nyelv - és irodalomból /írásbeli és szóbeli/, szakmai elméletből /írásbeli és szóbeli/, szakmai gyakorlatból és egy választott tantárgyból kell vizsgázni. választott tantárgyanként a matematika /írásbeli/, történelem /szóbeli/, vagy fizika és elektrotechnika /szóbeli/ tantárgyból lehet vizsgázni.
/folyt. köv./

bb 1. kidolgozták az uj.... 2. folyt./ bh

az új típusú szakközépiskolákban az érettségi részei: írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsga. ebben az iskolatípusban a kötelező érettségi vizsgatárgyak: magyar nyelv és irodalom /szóban és írásban/, a szakképesítéshez elengedhetetlenül szükséges egy-két szakmai elméleti tantárgy; szakmai gyakorlat az adott szak igénye szerint /amely a szakmunkásképesítést nyújtó szakokon egyben szakmunkásvizsgát is jelent/. a kötelező vizsgatantárgyak mellett egy további tantárgyat kell választani az alábbiak közül: történelem, politikai gazdaságtan /csak szóbeli vizsga/, matematika /csak írásbeli vizsga/ idegen nyelv, fizika, kémia, biológia /írásbeli vagy szóbeli vizsga/. ha a jelölt felsőfokú oktatási intézménybe pályázik, a kötelező vizsgatantárgyakon felül azokból is köteles érettségizni, amelyek azonosak a felvételi vizsga tantárgyaival. ebben az esetben más tantárgyat választani nem lehet.

az idén közös írásbeli érettségi-felvételi vizsga lesz matematikából és fizikából. ezen részt vesznek és országosan egységes feladat-sort kapnak mindazok, akik olyan felsőoktatási intézménybe jelentkeznek, amelyben a matematika, vagy a fizika, illetve mindkettő felvételi tárgy. ugyanezen az írásbelin vizsgáznak a régebben érettségizettek, valamint a dolgozók középiskoláiban az idén érettségizők közül a továbbtanulásra jelentkezők is. az a jelölt, aki egy vagy két vizsgatárgyból már nem vizsgázik, kivéve, ha a teljesítményét nullára minősítették ha az érettségi írásbeli dolgozat nem felelt meg, illetve - közös írásbeli esetén - a minősítése nullás, a tanuló szóbeli érettségi vizsgával javíthat. /mzi/

bb 2. balatoni vizsgadálkodási és hajótörténeti emlékek síófokon

vid ká bh -cz

1974. január 15.

síófokon a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság balatoni kirendeltségének székházában, ahol a balatoni vizsgadálkodás szakemberei dolgoznak, Ligeti László főmérnök vezetésével összegyűjtötték a magyar tenger múltjának, fejlődésének értékes dokumentumait. a régi térképekből, rajzokból, fényképekből és makettekkel álló gyűjteményből alakítják ki később a balatoni vizsgadálkodási és hajótörténeti muzeumot.

/folyt. köv./

- 3 -

↑ a közös írásbeli vizsgán vesz részt, az érettségizők ebből az egy vagy két tantárgyból

bb 2. /balatoni vizgazdá kodási ... folyt./ bh

az épület előcsarnokában, folyosóján és tanácstermében kiállított dokumentumok és makettek képet adnak a balatoni multjáról. a gyűjteményekben megtalálható bál mátyás régi kézi térképe és cholnoky jenőnek, a balaton római kori képét ismertető térképe. a régi dokumentumok illusztrálják a tó partjának és vidékének alakulását, a tó körüli mocsárvilág változásait. az ezerhétszázados évekből származó kataszteri térkép zalavár-keszthely környékének alakulását szemlélteti. régi kataszteri térképről nagyították ki az egyik régi hajó, az 1797-ben vízrebocsátott phoenix-gálya képét.

a gyűjtemény értékes darabja az első balatoni gőzhajót, a - kislaludy-t ábrázoló eredeti fénykép. megtalálták az első magyar balatoni hajóskapitány keöd józsef fényképét is, aki 1888-ig volt parancsnoka a kislaludy gőzösnek.

az épület előcsarnokában kiállították a ma használt balatoni vízijárművek makettjeit is./mti/

..

bb 3. felsőoktatási intézmény lett az orvostovábbképző intézet - 1975 őszén kezdődik a képzés az egészségügyi főiskola karon

i vt fk hi bh -cz

1974. január 15.

az elnöki tanács legutóbbi ülésén elfogadott törvényerejű rendelet kimondja, hogy az orvostovábbképző intézet - változatlan elnevezéssel - ezentul egyetemi jellegű felsőoktatási intézményként működik. erről kért részletes tájékoztatást az mti munkatársa az egészségügyi minisztériumban dr. Lukács Jenőtől, az oktatási főosztály vezetőjétől, aki elmondta - a jövőben az orvostovábbképző intézet egyetemi szervezetben tevékenykedik és - a doktori cím adományozását kivéve - azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik. a törvényerejű rendelet alapján hozott minisztertanácsi határozat szerint az intézet orvostovábbképző karra és egészségügyi főiskolai karra tagozódik. az orvostovábbképző kar - az intézmény eddigi feladatainak megfelelően - irányítja, szervezi, ellenőrzi és végzi az orvosok, fogorvosok és gyógyszerészek továbbképzését, valamint a honvédelmi egészségügyi továbbképzést, biztosítja az orvosok, fogorvosok és gyógyszerészek szakképzését.

/folyt. köv./

- 4 -

bb 3. / felsőoktatási ... folyt./ bh

- az újonnan létesülő egészségügyi főiskolai kar feladata az egészségügyi szakellátás igényeinek megfelelő számban magasfoku általános és szakműveltségű főiskolai, illetve felsőfoku intézeti végzettségű egészségügyi szakemberek képzése. a kar az egészségügyi szakember igénynek megfelelően a képzést a következő szakterületeken végzi: közegészségügyi-járványügyi ellenőr, gyógytornász, diétásnővér, egészségügyi védőnő, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt, intézetvezető.

- a közegészségügyi-járványügyi ellenőr, diétásnővér, egészségügyi védőnő, valamint a gyógytornász-képzés nppali tagozaton három év. az egészségügyi szakoktatók, továbbá a mentőtisztek és az intézetvezető egészségügyi szakdolgozók képzési ideje - levelező tagozaton - két év. tanulmányaik befejeztével a hallgatók végzettségük szakirányát is feltüntető oklevelet kapnak. a közegészségügyi-járványügyi ellenőr, diétásnővér, egészségügyi védőnő, gyógytornász szakon sikeres államvizsgát tett hallgatók a végzettségük szakirányát feltüntető főiskolai oklevelet; az egészségügyi szakoktatói szakon végbizonyítványt szerzett hallgatók felsőfoku intézeti egészségügyi szakoktatói oklevelet, az intézetvezető és mentőtiszt szakon végbizonyítványt szerzett hallgatók a szakiránynak megfelelő felsőfoku intézeti szakoklevelet kapnak.

- azok az egészségügyi védőnők, gyógytornászok, diétásnővérek, közegészségügyi-járványügyi ellenőrök, illetve szakoktatók és mentőtisztek, valamint a fegyveres erők és fegyveres testületek ezeknek megfelelő előképzettséggű egészségügyi tisztjei, akik e határozat hatályba lépése előtt részesültek képzésben, az egészségügyi miniszter és a művelődésügyi miniszter által külön meghatározott feltételek teljesítése esetén főiskolai, illetve felsőfoku intézeti szakoklevelet nyerhetnek.

a főosztályvezető közölte azt is, hogy az orvostovábbképző intézet egészségügyi főiskolai karán a képzés 1975 szeptemberében kezdődik. hangsúlyozta, hogy az egészségügyi szakoktató és az egészségügyi intézetvezető-képzés az egészségügyi szakdolgozók - többségében ápolónők - széles körének felsőfoku képzését teszi lehetővé. a szakoktatók az egészségügyi szakiskolákban és az egészségügyi szakközépiskolákban meghatározott tantárgyakat oktatnak majd, s ellátják a kollégiumi nevelői feladatokat, ezenkívül az intézményekben, kórházakban, azok különböző osztályain megfelelő számban működnek olyan szakoktató nővérek, szakoktató asszisztensek is, akik a munka melletti szakosítás keretében tanuló fiatalokat elméletileg, de különösen gyakorlatilag készítik fel, munkájukat figyelemmel kísérik és segítik. az egészségügyi szakoktatók az esetben, ha felsőfoku tanulmányaikat a tudományegyetemek bölcsészkarán vagy tanárképző főiskolán tovább folytatják és sikeresen befejezik, egészségügyi tanárokként működhetnek az egészségügyi szakközépiskolákban és az egészségügyi szakiskolákban.

/folyt. köv./

- 5 -

M

bb 3. / felsőoktatási ... 2. folyt./ bh

- úgy véljük, hogy az elnöki tanács törvényerejű rendelete és a minisztertanács ezzel összefüggő határozata eredményeként az egészségügyi szakdolgozók képzésében, felkészültségük színvonalának emelésében, továbbhaladási lehetőségeik biztosításában jelentős lépést teszünk előre. a következő hónapokban úgy kívánjuk előkészíteni az új képzési formák megindulását, hogy korszerű tematikák, tananyagok, egységes, korszerű, a tananyaghoz igazodó tankönyvek, jegyzetek álljanak lehetőleg már az indulásnál rendelkezésre, - fejezte be tájékoztatóját dr. Lukács Jenő. /mt1/

..-

bb.4. tizenötgyerekes család

vid/p ká -cz

1974. január 15.

minden bizonnyal az ország egyik legnépesebb családja él a harsány-széki térségben. prémós Istvánné, aki jelenleg 53 éves, 18 gyermeket szült és valamennyi életben van, jó egészségnek örvend. a gyerekek közül a legfiatalabb a 4 éves Irénke, míg a legidősebb 35 éves. a népek közötti megoszlás egyenlő: 9 fiú és 9 lány. a 18 gyermek közül eddig 7 alapított családot, 11-en a szülői házban élnek az édesanyjával, akinek férje egy évvel ezelőtt baleset következtében veszítette életét.

a nagy család sűrűn találkozik egymással. a férjhez ment lányok és a megnősült fiúk is gyakran hazalátogatnak és támogatják az özvegyen maradt édesanyját. a gyerekek közül heten járnak iskolába, így nem kis gond a ruházatra, tanszerre és az élelmiszerre való pénz előteremtése. a család életében nagy esemény volt, hogy nemrég a községi tanács és a termelőszövetkezet támogatásával elkészült az új családi ház, amelyre ugyan még sokat kell költeni, de már benne laknak. a fiúk közül többen dolgoznak a helyi termelőszövetkezetben és szakmát is tanulnak. özvegy prémós Istvánné nagy örömmel értesült a nagy-családosok érdekében hozott új határozatokról, amelyek nyomán jelentősen növekszik majd a nagy család jövedelme. /mt1/

..-

-6-

bb.5. tovább szélesíti hálózatát a fővárosi szabó Ervin Könyvtár-
részvezető Ferenc igazgató nyilatkozata

1 zsu/fk/p hi -cz

1974. január 15.

tavaly a fővárosi szabó Ervin Könyvtárhoz 117 könyvtár-
fiók tartozott; a hálózat az idén újabb könyvtárral bővül,
ebből egy ismét mozgókönyvtár lesz, a másik háromnak pedig er-
zsébet, Óbuda és Újpest lakói örülhetnek majd - mondotta ré-
vész Ferenc igazgató az mti munkatársának. 1973-ban a köz-
ponti és zenei könyvtár állománya 6000, az egész hálózaté 180
ezer kötettel gyarapodott. a beiratkozott olvasók száma együt-
tesen 188 ezer volt, a kölcsönzőké és helyben olvasóké 2 mil-
lió 400 ezer. az elolvasott kötetek száma meghaladta a 6 és
félmilliót. a könyvtár tovább kívánja bővíteni állományát, az i-
dén is 6 millió 300 ezer forint értékben szereznek be új könyve-
ket. szélesíti kapcsolatait a társadalmi és tömegszervezetek-
kel, valamint a művelődési intézményekkel. az iskolai könyvtáro-
sok például nagyon sokat segíthetnek abban, hogy minél több ta-
nuló rendszeres könyvtárlátogatóvá váljék. a közművelődési
könyvtárakba tanárok kíséretében látogatnak el a gyerekek, itt
közösen ismerkednek a könyvtár használatával; később aztán a
fiatalok önállóan is meg tudják keresni a számukra szükséges
irodalmat. ajánló bibliográfiákkal és katalógusokkal is se-
gitik a könyvtárak a középiskolás tanulókat. az érettségizők-
nek a kézikönyvtárban külön részt rendeztek be, ahol a legfon-
tosabb könyveket, kis bibliográfiákat megtalálhatják, ilyen
módon segítik őket az érettségi tételek kidolgozásában. külön
irodalommal és kis bibliográfiákkal várja a könyvtár a külön-
böző tanulmányi versenyek résztvevőit is. az iskolák szak-
köri foglalkozását és osztályfőnöki órákat is tartanak a könyv-
tárak olvasótermeiben. különböző témában kiscsoportos foglalko-
zásokat is szerveznek, ha a tanulók erre igényt tartanak. né-
hány kerületi könyvtár, így például a kispesti 25-ös, a Karinty
frigyes uti 6-os, az Illatos uti 23/1-es, valamint a Magyar ut-
cai 26-os könyvtár már jó néhány éve kapcsolatban áll a szakmunká-
stanuló intézetekkel. az itt szerzett tapasztalatokat kiadvány-
ban közre is bocsátották, s így segítenek a többi könyvtárnak is
hasonló kapcsolatok kialakításában. a 42 könyvtárfiók közül 18
kötött szocialista szerződést 26 szakmunkástanuló intézettel
vagy kollégiummal. a könyvtárak bemutató foglalkozásokat szer-
veznek a fiataloknak, ajánló bibliográfiákat készítenek számuk-
ra. segítenek a kerületi könyvtárak a szakmunkástanuló intéze-
tek önálló könyvtárainak fejlesztésében, katalógusok készítésé-
ben. ugyanígy támogatják az egyes könyvtárfiókok a dolgozók is-
koláit is.

/folyt köv ./

-7-

bb.5. tovább szélesíti.....folyt /p

- az idén ismét több évfordulóra emlékeznek az ország . a fővárosi szabó ervin könyvtár kiállításokkal, különböző kiadványokkal, vetélkedőkkel és egyéb könyvtári eszközökkel járul hozzá az évfordulókról való megemlékezéshez. ilyen alkalom lesz például lenin halálának 50. , dimitrov halálának 25. évfordulója; megemlékeznek táncsics mihály születésének 175. , derkovits gyula születésének 80. , balzac születésének 175. és anatóle france halálának 50. évfordulójáról.

- figyelemreméltó kezdeményezés : hiteles visszaemlékezések alapján a felszabadulásunkkal kapcsolatos dokumentumokat összegyűjtik, s kiadványokat készítenek a 30. évfordulóra. ebből az alkalomból már 1974-ben olvasómozgalmat hirdetnek a könyvtárhálózatban. az évfordulóra a móra ferenc könyvkiadó által megjelentetett ifjúsági könyvekből olvasópályázatot hirdetnek a gyerekek részére. az uttörő elnökséggel közösen felszabadulási vetélkedő is lesz, amelynek forgatókönyvét szintén a könyvtár készíti el, így segíti a különböző műfajokban megrendezett versenyek lebonyolítását./mti/

bb.6. tinnye 700 éves

vid/gö/gné/p ká -cz

1974. január 15.

a pilis-völgy kisközsége, tinnye az idén ünnepli fennállásának 700. évfordulóját. a községet tynue néven először egy 1274-ben írott oklevél említi. a település szerencsésen átészeltte a török időket, s a xviii. század elején már „nemes község”, rangra emelkedett. a későbbi idők nevezetessége, hogy kossuth lajos 1843-tól néhány évig itt lakott. a szabadságharc vezére ugyanis politikai pályája kezdetén csak mások képviselőjeként jelenhetett meg az országgyűlésen, s e jogának elnyeréséért birtokot vásárolt tinnyén. egykori lakóháza előtt ma széken emlékmű áll.

a község 700 éves jubileumának ünnepsorozatát március 15-én kezdődik, a kossuth-emlékmű megkoszorúzásával. a későbbiekben sportversenyeket rendeznek, ifjúsági parkot avatnak. augusztus 20-án megemlékeznek a község termelőszövetkezetének alapításának 25. évfordulójáról.

mti/

--

-8-

bb.7. csokitej és izesített puding

vid/p ká -cz

1974. január 15.

két új termék gyártását kezdi meg az idén a fejér és komárom megyei tejipari vállalat. két deciliteres poharakba töltik a csokitejet, amely kitűnő tiszórai, uzsonna ital lesz. többféle izesítésben, 15 dekagrammos csomagolásban pudingot is forgalomba hoznak. az újdonságok hamarosan az üzletekbe kerülnek./mti/

--

bb.8. vasuti szerelvények összeállítása - gombnyomással - hazánkban is bevonulnak a számítógépek a forgalomirányításba

1 mir/tr/p zs -cz

1974. január 15.

a hazai közlekedésben is helyet követelnek a számítógépek; s rövidesen az ember nélkülözhetetlen segítőitársává válnak a forgalom szervezésében és irányításában. alkalmazásuk évek óta behatóan foglalkoztatja a közlekedéstudományi elméleti és gyakorlati művelőit. a közeljövő kilátásairól dr. turányi istván professzor, a budapesti műszaki egyetem közlekedéstudományi tanszékének vezetője miskolczi péternek, az mti munkatársának elmondotta, hogy a közlekedés kibernetizálásának legkézenfekvőbb területén, a vasutnál várható a számítógépek legnagyobb arányú térhódítása.

- nincs messzi az idő, amikor a pályaudvarok és menetjegyirodák pénztárai az ország bármelyik vasutvonalára hetekkel az utazás előtt is az utas kívánsága szerint biztosítják a foglalt helyet. az utasnak csupán azt kell közölnie: mikor, hová akar utazni, személy, vagy gyorsvonaton, párnás, vagy másodosztályú kocsiban, ragaszkodik-e a nem dohányzó fülkéhez és az ablak melletti ülőhelyhez. az érdeklődők másodpercek alatt arra is választ kapnak majd, hogy az uticétként megjelölt városban milyen szállodai szobát tudnak biztosítani számára. mindehhez a pénztárosnak csak néhány billentyűt kell lenyomnia, hogy a központi adatbank számítógépének „válasza”, alapján a jegyet is készen adhassa az utas kezébe.

a távhívó telefonhálózat segítségével ezt a módszert az ország valamennyi vasútállomására ki lehet majd terjeszteni. az egyseges nemzetközi helyfoglalási rendszer kialakításával pedig idővel a szomszédos szocialista országok, később pedig a nyugat-európa vasutvonalai is bekapcsolhatók az új szolgáltatásba.

/folyt köv ./

-9-

mti

bb.8. vasuti szerelvények.....folyt /p

- a számítógépek alkalmazása azonban nemcsak az utasok számára tartogat előnyöket.segítségükkel a vasutasok munkája is könnyebbé válik.a menetrend számítógépes összeállításán kívül a vasuti forgalomirányítás egész országra kiterjedő kibernetizálása áttekinthetőbbé és gazdaságosabbá teszi a járműpark mozgatóását,a vasut üzemeltetését.ennek első fázisán, a szolnoki kísérleti pályaudvar kiépítésén már dolgoznak a szakemberek.

- szolnokon épül ugyanis az ország első számítógépvezérelésű rendező-pályaudvara,ahol a teherpályaudvar rendezési folyamatának felét már automatizálták,az állomáson a forgalmi szolgálattevő már napjainkban is a jövő módszerével,asztal mellett ülve állítja össze a szerelvényeket,s a gép a bekódolt szalag utasításainak megfelelően kezeli a váltókat és szabályozza a gurítón haladó kocsik sebességét.ha meg akarják tudni,hogy egyik-vagy másik tehervagon a pályaudvar melyik vágányán vesztegel,szintén csak a billentyűkhöz kell nyulniok: a számítógép a rendező minden vágányán összegyűlt kocsikat nyilvántartja és ,,kivánságra,, kinyomtatja a szerelvények jegyzékét is.

- a rendezőpályaudvarok egyik legnehezebb és legbalesetveszélyesebb munkáját a kocsik szétkapcsolását azonban még szolnokon is jó ideig emberek végzik. a szovjetunióban,japánban és az usa-ban több helyen ezt a feladatot is számítógépek látják el. a magyar vasuti kocsik jelenlegi konstrukciója azonban ezt egyelőre nem teszi lehetővé. a tervek szerint a közép-és nyugat-európai vasutak- közöttük a máv is - előreláthatólag a 80-as évek elején tér át a korszerű, automata kocsikapcsoló ütközők alkalmazására.

- a pályaudvarok automatizálásának különös jelentősége van a gyors, pontos, és biztonságos közlekedés szempontjából. a ferencvárosi pályaudvaron például naponta 6-8 ezer vasuti kocsi mozgatójáról, rendezéséről és irányításáról kell gondoskodni.ez ködös időben a hagyományos módszerekkel már szinte lehetetlen.a számítógépek ezt a feladatot a legmostohább körülmények között is teljes biztonsággal megoldják. a távolabbi cél azonban ennél több:az egész ország vasuti forgalmának teljesen automatizált központi irányítása. ehhez viszont legalább a nagyobb forgalmu fővonalakat és azok valamennyi állomását el kell látni automatikus biztosító berendezésekkel és forgalomszervező rendszerekkel.ez a szakemberek becslése szerint legalább 10-15 évet vesz igénybe. csak ezután oldható meg, hogy a fővonalak állomásainak számítógépeit egy nagyteljesítményű központi számítógéppel összekapcsolva egyetlen komplex rendszerre alakítsák.

/folyt köv ./

MA

bb.8. vasuti szerelvények.....2.folyt /p

a kérdés jelenleg az , hogyan oldható meg az ország vasuthálózatának irányítása,egy nagyteljesítményű számítóközponttal. ennek lehetőségeit vizsgálják most a szakemberek, egyebek között a budapesti műszaki egyetem közlekedésüzemi tanszékén, turányi istván professzor irányításával./mti/

..-

bb.9. januári vadmalacok a bakonyban

vid/p ká -cz

1974. január 15.

a vadászok tapasztalatai szerint az utóbbi években változott a vaddisznó életrendje: vemhességük időszaka kissé előre tolódott.bakonyi és a balatonfelvidéki erdőkben az idén is már január elején feltűntek az első csikoshátú vadmalacok, s azóta is több kis csapattal találkoztak az erdészek.

a vaddisznó vadászatra egész éven át nincs tilalom, de a vadászok irattan törvénye ebben az időszakban tiltja az elejtésüket, gondoskodnak a vadmalacok átteteletéséről is . csermakkot, vadgésztenyét, répát szórnak ki legkedveltebb tartózkodási helyükre.

a vadászok megfigyelése szerint az icipi szaporulat igen jó: a legtöbb kocának hat-nyolc malaca van, de nem ritkaság a tizenkét tagu testvérfalka sem. az eddigi enyhe tél is kedvez a vadaknak. a minimális havazás miatt az erdei avarban megfelelő takarmányhoz jutnak./mti/

..-

-11-

MA

felhasználható 9 órától !

bb 10. népesedéspolitikai feladatokról tárgyalt a XXI. kerületi tanács végrehajtó bizottsága

t gy/mm um hi la

1974. január 15.

a népesedéspolitikai határozat végrehajtásában igen nagy szerep jut a megelőző, felvilágosító tevékenységnek, a fiatalok egészségügyi, szexuális nevelésének. nem hanyagolható el azonban a vállalatok vezetőinek, kollektívájának temniakarása sem, mivel a helytelen nézetek felszámolását, a gyermekek szeretetének propagálását, a házasulandó fiatalok felelősségének növelését mindenütt szorgalmazni kell - így summázták a következő hónapok legfontosabb népesedéspolitikai feladatait kedden a csepeli tanács végrehajtó bizottsági ülésén.

a testület behatóan foglalkozott a házasságkötés előtti tanácsadásra létrehozott bizottság érdemi munkájával. elmondták, hogy a kerületi szakorvosi rendelőintézet földszinti 5-ös szobájában végzik január 1-től a tanácsadást: az intézmény felújításának befejezése után egy másik helyiséget biztosítanak erre a célra. a tanácsadás az egészségügyi felvilágosítás, szakmai tanácsadás, indokolt esetben szakorvosi vizsgálat lebonyolításával együtt történik. csepelen a feladat ellátására megfelelő szakorvosokat sikerült biztosítani, akik hetenként hétfőn-szerdán-pénteken fogadják az ifjú házasulandókat. a szakorvosi rendelőintézet intézkedett, hogy az esetleges szakorvosi vizsgálat iránti igényt helyben, az intézetben végezzék el.

a népesedéspolitikai határozat végrehajtásában igen nagy feladat hárul a gyermekegészségügyi szolgálat dolgozóira, mivel a beteg gyermekekkel táppénzen otthon maradó szülők száma növekszik az egy évről hat évre terjedő kor-hosszabbítással. előzetes felmérések alapján ez máris komoly gondot jelent a városrészben, ahol évek óta gyermekorvos hiány van. a kerületi tanács egyik közeli feladata a gyermekorvos-hiány megszüntetése, a megnövekedett feladatok ellátásának biztosítása./mti/

- 12 -

7.55/um

855 g

bb.12. három és fél millió tonna szén meddőből - tizenöt éves a haldex

vid/ká/ra cz

1974. január 15.

ebben az évben ünnepli megalakulásának 15. évfordulóját a haldex részvénytársaság. a magyar és a lengyel állam 1959 áprilisában kötötte azt a szerződést, amellyel megalapították a közös vállalatot a lengyel kőszénbányák meddőhányóinak értékesítésére. az első haldex-üzem már 1961-ben elkészült, s azóta - a tatabányai szénbányák szabadalmának hasznosításával - további öt meddőfeldolgozót építettek.

a tatabányai szénbányák haldex osztályán tájékoztatták az mti munkatársát a részvénytársaság 15 éves tevékenységéről. elmondták, hogy a közös vállalkozás kitűnő eredményei igazolják az ilyen nemzetközi együttműködés helyességét. a 15 év alatt a lengyel és a magyar szakemberek olyan munkamódszert alakítottak ki, amely modellként szolgálhat a szocialista országok bármelyikének. a haldex térítés nélkül kapta meg a meddő hasznosítására kidolgozott tatabányai licencet és technológiát, a lengyel bányák pedig ingyen bocsátják feldolgozásra a meddőanyagot. a nyereségen a részvényesek fele-fele arányban osztoznak. a 15 év alatt 31 millió tonna meddőt dolgoztak fel. ebből 3,5 millió tonna 5.500-6.000 kalóriás szenet nyertek. a szén felét önköltségi áron kapta Magyarország. a szén kinyerése után visszamaradó meddőanyagot több lengyel iparág kitűnő alapanyagként hasznosítja. a jelenleg 1200 dolgozót foglalkoztató vállalkozás hat üzemében évi négy millió tonna meddőből 450.000 tonna szenet termelnek. a katowicét környező 15 bánya meddőhányóját dolgozzák fel.

a tatabányai szénbányák haldex osztályán ismertették az együttműködés legújabb terveit is. a magyar szabadalmat továbbfejlesztették, s kidolgoztak egy olyan sajátos módszert, amellyel a meddőből kiváló minőségű könnyűbeton anyag is nyerhető. a magyarországról szállított berendezésekkel ez év végén megkezdik a próbatermelést abban az új lengyelországi üzemben, amelyben előállítják ezt a terméket. ebből a könnyűbetonból házgyári elemeket készítenek. a könnyűbeton-adalék-üzemet - csakugy, mint az eddigi meddőfeldolgozókat - a lengyel-magyar ipar közös tőkebefektetéssel hozza létre. a sziléziai szénbányák saját beruházásából - közvetlenül a haldex-üzem mellett - házgyárat épít, amelyben felhasználják a meddőből készített adalékanyagot. az új építőelemekkel a sziléziai bányásztelepek építését gyorsítják majd. a beruházást a lengyel és a magyar szakemberek mintáüzemnek szánják./mti/

- 13 -

8.08/ra

900 g

bb.11. munkásmozgalmi sorozat a városalapítás jubileumára

vid/ká/ra cz

1974. január 15.

négy kötetből álló munkásmozgalmi sorozatot ad ki szolnok város tanácsa a város közelgő 900 éves jubileuma tiszteletére. a párttörténeti intézet szakmai irányításával készülő sorozat a szolnoki munkásmozgalom legjelentősebb alakjainak életét dolgozza fel. bemutatja többek között tiszta Antal, Klauber József és Sándor Pál életét és munkásságát.
/mt1/

--

bb.13. szálloda az építőipari munkásoknak

vid/ká/ra cz

1974. január 15.

új, korszerű szociális létesítménnyel gyarapodott a zalai megyei állami építőipari vállalat: elkészült a vállalat nagykanizsai munkásszállodája. hivatalosan is szálloda nevet adtak a létesítménynek, mert külső megjelenésében, berendezésében szállodának számít. 3 személyes szobáit heverőkkel rendezték be. a 150 személyes szálloda minden szobája erkélyes megoldással készült, s az épületben megtalálhatók mindazok a helyiségek-étterem, könyvtár, klubok és tanulószobák -, amelyek a pihenést, a szórakozást, a tanulást szolgálják. az építőipari munkások január végén költözhetnek a szállóba./mt1/

--

8.15/ra

-14-

905g

bb 14. szuperolajjal azonos minőség - elkészült a kenőolaj adalékok gyártási és fejlesztési prognózisa

vid/um ká cz

1974. január 15.

elkészítették a kenőolaj adalékok gyártásának és fejlesztésének 1980-ig szóló prognózisát a magyar ásványolaj és földgázkisérleteti intézetnél, amely a kgst kőolaj és gázipari állandó bizottság adalék koordinációs központjának magyarországi bázis intézménye. a prognózis fontos része a kgst állandó bizottság ez évi programjának, amely szerint felülvizsgálják és tanulmányozzák az egyes országok kenőolaj adalék fejlesztésére és gyártásra vonatkozó javaslatát, és ezek alapján határozzák meg a szakosítás lehetőségeit.

a kgst országok többsége még importból szerzi be az adalék szükségletét, így az ésszerű kooperáció jelentős deviza megtakarítást is hozna. az adalékok nélkül ugyanis a jelenlegi motorok már nem üzemeltethetők, szükség van a finomítással előállított olajok tulajdonságának módosítására, valamint arra, hogy új tulajdonságokkal ruházzák fel azokat.

a magyarországi prognózis igen ígéretes és megalapozott. a gyártás volumene várhatóan másfélszeresére emelkedik, és ez idő alatt három új adalék gyártására és kifejlesztésére is sor kerül. a magyar ásványolaj és földgázkisérleteti intézetben egyébként 1950-től kezdődően foglalkoznak adalék kutatással. számos új vegyületet állítottak elő, amelyek közül két adalékot folyamatosan gyárt a nitrokémia. az egyik meggátolja a kenőolaj oxidációját és ezáltal a szennyeződés képződését, a másik pedig olyan detergens, amely megakadályozza, hogy az esetleges szennyeződés a motoralkatrészekre lerakódjon. az utóbbi években az olajadalék kutatók legfontosabb feladata volt a szuperolajokkal azonos értékű mdc olaj előállítás. ezt a munkát az országos műszaki fejlesztési bizottság programmal szabályozta és jelentős részben finanszírozta is. a korszerű „adalék csomagot”, a magyar ásványolaj és földgázkisérleteti intézetben dolgozták ki. a csomag összetevői együttesen garantálják, hogy az új olajjal a szokásos 5000 kilométer helyett csak 7000 kilométerenként cseréljenek. a traktoroknál a csere ideje a 120-200 üzemórától 350 üzemóra-ra növelhető. az új adalék gyártására már berendezkedett a füzfői nitrokémia.

/folyt.köv./

- 15 -

8.15/um

910g

bb 14./ szuperolajjal ...folyt./um

a magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet laboratóriumaiban most újabb vegyületeket vizsgáztatnak. előállították a hiperbázisos adalékot, amely semlegesíti a gázolajban lévő kén elégetésekor keletkezett savakat. újdonságnak számít a hamu-mentes adalék, amely a kenőolajok tisztasági fokát javítja tovább. ezek a még kísérletben szereplő újdonságok a prognózis fontos részei. /mt1/

..-

bb 15. traktoros képzés a zárt növénytermelési rendszer gépeihez

vid/um ká cz

1974. január 15.

a nyíregyházi mezőgazdasági főiskolán még a tavasziak vetésének megkezdése előtt, 60-as létszámú turnusokban, egyhetes, bentlakásos tanfolyamon csaknem ötszáz traktorost, gépcsoportvezetőt képeznek ki a nádudvari zárt kukorica-és ipari növénytermelési rendszerben használt korszerű traktorok, vetőgépek kezelésére, szerelésére. az oktatásra a főiskola és nádudvari vörös csillag tsz közötti együttműködés alapján kerül sor. az elméleti és gyakorlati képzést a főiskola szaktanárokkal és korszerű oktatástechnikai eszközökkel, a szövetkezet pedig a modern gépekkel segíti elő. áprilistól kombájnok kezelésére képezik majd az egyesüléshez tartozó szövetkezetek gépvezetőit. /mt1/

..-

bb 16. a központi fejlesztési programok ez évi céljai

i sb-ni-ol/tr um cz

1974. január 15.

a népgazdasági egyensúly erősítésének és a hatékonyság javításának fontos eszközei a gazdaság különböző ágazatait korszerűsítő központi fejlesztési programok. a kormány évről évre jelentős anyagi támogatással segíti e programok megvalósítását. így az ipar termelési szerkezetének átalakításában kiemelkedő fontosságú központi fejlesztési programok valóra váltásának az idén a költségvetésből 7 milliárd forinttal járul hozzá. az mti munkatársai tájékoztatást kértek az illetékes minisztériumoktól a hét ipari központi fejlesztési program végrehajtásának várható idejű eredményeiről.

/folyt.köv./

- 16 -

8.20/um

g10g

bb 16. / a központi ...folyt./um

a földgázprogram

a központi fejlesztési program alapján a földgázfelhasználás részesedése az ország energiaellátásában az idén az 1974. évi 14-ről majdnem 17 százalékra emelkedik. így ebben az évben már 5150 millió köbméter földgázt kapnak a felhasználók, 8 százalékkal többet, mint tavaly. akárcsak az előző években, az idén is az ipari gázfelhasználásnál nagyobb ütemben növelik a lakosság gázellátását. a fejlesztési programmal összhangban épül az országos földgáz-távvezeték, amely jelenleg 2300 kilométer hosszú, s évente átlagosan 200 kilométernyi újabb szakasszal bővül. e fontos gerinchálózathoz csatlakoztatva 1974-ben vidéken csaknem 20 000 háztartásba vezetik be a gázt. ennek az előirányzatnak a teljesítését segíti, hogy a városi gázgyártás termelését is 8,4 százalékkal növelik. a propán-bután gáz termelésének növekedési üteme meghaladta a tervezettet, de a kereslet nagyobb mértékben emelkedett. mintegy 70-80 ezerre várható a propán-bután gázt igénylők száma. a tervek szerint az idén csaknem 50 000 új engedélyt adnak ki a propán-bután gáz felhasználására. a gázfogyasztás növelésének lehetőségeit gyorsítják újabb beruházásokkal, így szegeden és dunaujvárosban is áttérnek a városi gázgyártásáról a földgázfelhasználásra. sopronban új gázgyárat építenek, a szombathelyit pedig új üzemmel bővítik. a fejlesztési tervnek megfelelően jövőre már kereken 2,2 millió fogyasztót látnak el palackos és vezetékes gázzal, tehát a háztartások majdnem kétharmada részesül e fontos energiaszolgáltatásban.

aluminiumipar

a magyar-szovjet timföld-aluminium egyezménynek és a központi fejlesztési programnak megfelelően a nemrégiben üzembe helyezett új ajkai timföldgyár termelése ebben az évben már megközelíti a végleges kapacitást. elsősorban ez a hozzájárulás növeli a timföldtermelést majdnem 8 százalékkal, s lehetővé teszi, hogy összesen 720 000 tonna timföldet állítsanak elő. az aluminiumipar egyébként az idén több mint 15 százalékkal növeli termelését. az aluminium-alapanyag gyártásánál nagyobb ütemben bővítik az aluminium félgyártmányok termelését, így ebben az évben 6300 tonnával több lemezt, huzalt, tömböt és kovácsolt árut szállítanak tovább-feldolgozásra a megrendelőknek. a fóliagyártás, a készárutertermelés fejlesztésére, a választék bővítésére most újabb beruházásokat készítenek elő. /folyt.köv./

- 17 -

8.25/um

g15g

a petrokémia

nem egészen két évvel ezelőtt fogadta el a kormány a petrokémiai központi fejlesztési programot, amelynek első kézzel fogható eredményei a hazai vegyiszl-termelésben mutatkoznak. így az idén már mintegy 40 százalékkal bővül a hazai vegyiszl-termelés, s ezen belül a szintetikus szálakból a tavalyi 9400 helyett 11 400 tonnát kap a textilipar. ehhez a bővítéshez nyújt nagy segítséget a magyar viscosa gyárban nemrégiben átadott pan i.üzem, amely az idén már csaknem 4600 tonna poliakrilnitrilt készít. a programnak megfelelően épül Leninvárosban a hazai petrokémiai ipar bázisaként az olefin i. üzem, s 1974 utolsó negyedében sor kerül a próbauzemeltetésre is. ez az üzem fontos bázisa a magyar-szovjet olefin-egyezmény megvalósításának is. az évi 250 000 tonna etilén és 125 000 tonna propilén - tehát fontos műanyagalapanyag - gyártására tervezett üzemből évente 130 000 tonna etilént és 80 000 tonna propilént szállítanak majd a szovjetunióknak olyan fontos szovjet olefin-kémiai, szervesvegyipari alapanyagok ellenében, amelyekre nagy szüksége van a magyar iparnak, s a jelentős együttműködés nélkül e termékek gyártásának hazai megoldása tetemes beruházásokat igényelne. a leninvárosi új üzem látja el majd etilénnel a borsodi vegyi kombinátba tervezett új pvc-gyárat, amely a magyar műanyagipar legfontosabb bázisa lesz, s egyúttal lehetővé teszi a magyar-lengyel polimer-kémiai egyezmény, vagyis újabb nemzetközi munkamegosztás megvalósítását is.

a könnyűszerkezetes építésmód

központi fejlesztési programjának megvalósítását irányító tárca-közi bizottság támogatásával nagy gyártó bázisokat alakítanak ki az országban. az idén már teljes kapacitással dolgozik a mezőgép tröszt nemrégiben átadott szolnoki acélszerkezeti gyára, amely elsősorban a könnyűszerkezetes mezőgazdasági épületekhez készít épületváz elemeket. a korszerű üzem a beruházási tervek szerint évi 6000 tonna acélszerkezet gyártására képes, de az idén ennél az elméleti kapacitásnál is nagyobb feladatra, 6800 tonna épületszerkezet gyártására vállalkozott.

/folyt.köv.

8.30/um

gzeq

a saját tervező, gyártó, szerelő és értékesítő apparátussal rendelkező könnyűipari szerelő- és építő vállalat ebben az évben 60 000-ról 80 000 négyzetméterre bővíti a komplett könnyűszerkezetes üzemépületekhez szükséges termékek gyártási kapacitását. a „fém munkás”, vállalat az idén fejezi be a fejlesztési program szerint tervezett beruházását, amelynek eredményeként a fémtip-

rendszerű szerkezetekből évente 100.000 négyzetméter alapterületű ipari épület tervezését, gyártását és összeállítását oldja meg. jelentősen gyorsítja az évi 15 000 tonna komplett acélszerkezet előállítására tervezett beruházás munkálatait a kohászati gyárépítő vállalat. így számítani lehet arra, hogy a jövő évben hónapokkal a határidő előtt befejezik a komplett acélszerkezeti üzem építését és megkezdik a termelést.

a számítástechnikai program

végrehajtása során 1975-ig 40-45 féle számítástechnikai eszköz gyártása kezdődik meg hazánkban, ezek egy részének kifejlesztése 1974-ben fejeződik be. elkezdik a kisteljesítményű nyomtatók, különböző korszerűsített Lyukszalagtechnikai berendezések, mágnesszalagos adatrögzítő berendezések, grafikus megjelenítők és különböző távadatfeldolgozó eszközök gyártását. tovább javul a felhasználói programellátás. a felhasználók rendelkezésére bocsátanak folyamattirányítási, raktárkészletek ellenőrzésére nyilvántartási programokat, tudományos-műszaki számítási programokat, mérésekhez, kiértékelésekhez diagnosztikai programokat. számítástechnikai iparunk kielégíti az egységes számítógép-rendszerben reá háruló nemzetközi igényeket r-10-es kisműveletekből és harmadik generációs számítástechnikai eszközökkel. az iparág 1973-as termelési értékét 1974-ben megduplázza.

/folyt.köv./

8.35/um

g³⁵g

a közuti járműprogram

----- végrehajtása során az ikarus gyár az idén 8.800 autóbust állít elő, ezerral többet, mint tavaly. ehhez a munkához az alvázakat teljes egészében a csepel autógyár biztosítja. a hazai alvázakhoz és részben a szocialista országok járműgyártásához is a futóműveket a magyar vagon- és gépgyár szállítja, amely 1974-ben például hátsó futóműből 47 ezer darabot készít. a hátsó futóműgyártásba és a járműipari nemzetközi munkamegosztásba kapcsolódik be a vörös csillag gépgyár. a futóművekhez a világszínvonalú girting lengéscsillapítókhoz az újpesti gépelemgyár az idén már 40 ezer darabot készít. a korszerű sebességváltó-gyártást a hajtómű- és festőberendezések gyára oldja meg licenc és know-how vásárlás, illetve nemzetközi gyártási kooperáció útján.

a textil-ruházati ipar

----- negyedik esztendejébe lépő rekonstrukciója nagy lendülettel folytatódik. több új üzem kezd meg működését, például a budapesti harisnyagyár nagybátonyi üzeme. a gyapjúgyárak egész sora állít munkába korszerű svájci és olasz szövőautomatákat; lényegesen bővül a hódmezővásárhelyi kötöttárugyár sikkötő kapacitása. a ruhagyárak folytatják a gépcseréket, elavult konfekcióipari gépek egész sora „vonul nyugdíjba”, a selyem- és a gyapjúipar szövő- és kikészítőüzemeiben újabb beruházások kezdődnek, a kender-jutagyárban pedig az olefin programhoz kapcsolódva, új széles szövőgépek beszerzésével megkezdődik a polipropilén szőnyeg alapszövetgyártása, amely 5 millió négyzetméternyi tűzött szőnyeghez biztosít „hátszövetet”,

ugyancsak a központi fejlesztési program keretében látnak hozzá egyedi nagyberuházásként a kiskunhalasi kötöttárugyár tervezéséhez, illetve az építkezésekhez. a minisztérium által meghirdetett - egyedi nagyberuházáson kívüli - pályázatra több vállalat és szövetkezet nyújtotta be saját hatáskörben megvalósítható kötszövőipari fejlesztésre vonatkozó ajánlatát, amelyeket most vizsgál a nemzeti bank. várhatóan ezek közül is néhány beruházás már az idén megkezdődhet. /mti/

- 20 -

8.50/um

g37g

bb. 17. sűrű köd lepte el a ferihegyi repülőtér - átmenetileg nem fogadhatták a külföldről érkező gépeket

1 sb/tr/il hgy

1974. január 15

a ferihegyi repülőtéren kedden reggel még felszállhattak a szófiába, a berlinbe, a moszkvába és a lipcsába indított repülőgépek, de a kora délelőtti órákban sűrű köd lepte el a kifutópályákat, s így 100 méternél távolabbra nem láttak már a pilóták, holott a leszállásnál legalább 700 méteres távolságot kell tisztán áttekinteniük. ezért átmenetileg nem fogadhatták a külföldről budapestre érkező repülőgépeket. így a malév bejruti, valamint a kairó-athéni járatát a belgrádi, az aeroflot moszkvai járatát ugyancsak a belgrádi és az interflug berlini járatát a prágai kiterő repülőtérre irányították. a meteorológiai jelzések szerint csak a déli órákban várható ferihegyen a köd felszakadozása, amely lehetővé teszi ismét a normális repülőtéri forgalmat. /mti/

---

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 5.sz.hírünk /tovább szélesíti .../ 1.bek. 2.sorában a szöveg helyesen:

..a hálózat az idén újabb könyvtárakkal bővül, ebből ....

/mti/

---

bb. 18. a fagy miatt abbahagyták a munkát a balatoni halászok - januárban 8 vagon halat fogtak

vid ká/il hgy

1974. január 15.

az őszi, különösen a novemberi változókonny időjárás, később pedig a decemberi fagy miatt nem tudta teljesíteni tervét a balatoni halgazdaság.

/folyt.köv./
11.25/il

- 21 -

1130g

bb. 18./ fagy .... folyt./ il

Az erdőbe járva
ismét vízre szállhattak a halászok. öt brigád dolgozott vasárnap kivételével csaknem minden nap és szép eredményeket értek el. a keszthelyi brigád például egyik nap 180 mázsa keszeggel tért vissza a kikötőbe. hétfőn a tihanyi brigád 130 mázsa gardát fogott. a januári összes halfogás meghaladta a nyolc vagont. a januári összes halfogás meghaladta a nyolc vagont. kedden reggelre azonban ismét befagyott a balaton, a halászbrigádok kénytelenek voltak abbahagyni a munkát./mti/

--

bb. 19. százhárom éves hódmezővásárhelyi asszony köszöntése

vid ká/il hgy

1974. január 15.

hódmezővásárhely legidősebb lakosa, özvegy zsarkó alajosné, 1871-ben, százhárom éve született. születésnapja alkalmából a család tagjain kívül a helyi párt, tanácsi és társadalmi szervezetek vezetői is köszöntötték./mti/

--

bb. 20. új iskolában tanulnak a berzencei diákok

vid ká/il hgy

1974. január 15.

a somogy megyei berzence községben keddtől új iskolában tanulnak a diákok. a régi oktatási intézmény helyett 11 millió forintos költséggel, - amelyhez a községi tanács 700 ezer, a helyi termelőszövetkezet 300 ezer forinttal járult hozzá - 8 tantermes általános iskolát építettek. az új intézményben 20 pedagógus oktatja a falu több mint 270 diákját. az új létesítmény napközis ebédlővel is iskolai könyvtárakkal is rendelkezik./mti/

--

bb. 21. közlekedési balesetek a fővárosban

k sb/gk/il hgy

1974. január 15.

a 14. kerület nagy lajos király ut és erzsébet királyné utja kereszteződésében szabó józsef 58 éves budapesti kisiparos nem fogódzkodott a 67-es villamoson és kiesett a kocsiból. a mentők súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

/folyt.köv./

- 22 -

11.25/11

11³⁰ g

bb. 21./ közlekedési .... folyt./ il

király józsef 73 éves tévész-tag, budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten a 1x. kerület petőfi-híd pesti hídfőjénél és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

kovács józsef 26 éves budapesti gépkocsivezető, a 16. kerület szabadság ut és lándzsa utca kereszteződésében figyelmetlenül futott át az uttesten és egy áthaladó személygépkocsi oldalának esett. súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

a 9. kerület üllői ut és somfa utca kereszteződésében - a kijelölt gyalogátkelőhelyen - szijártó istván 52 éves budapesti villanyszerelő, személygépkocsijával nem adott áthaladási elsőbbséget és elütötte ganster zsuzsanna 16 éves budapesti ipari tanuló, aki súlyosan de nem életveszélyesen megsérült. a mentők kórházba szállították./mti/

--

bb. 22. nagy teherbírású daruk az ózdi acélműben

vid ká/il hgy

1974. január 15.

az ózdi kohászati üzemek martinászai évente több mint egymillió tonna acéllal segítik a népgazdaság fejlődését. e mennyiség gyártását folyamatos, gondos felkészülés előzte meg. a műszaki és fizikai dolgozók javaslatait figyelembe véve több olyan módosítást vezettek be, amelyekkel növelték a kemencék kihozatalát és az eddigi nyolcvanöt-kilencven tonnás adagok helyett ma már százöt-százötven tonna acélt csapolnak. a kemencék kapacitásának emelésére azért is szükség volt, mert a nemrég üzembehelyezett folyamatos acélöntőmű kiszolgálása egyszerre száz tonna folyékony acélt igényel.

/folyt.köv./

- 23 -

12¹⁰ g

bb 22.

9./ nagy .... folyt./ 11

a régi típusu acélszállító üstöket százötven tonna teherbírásurra cserélték ki. a nagyobb súlyú üstök mozgatására az acélműben felszerelt százharminckét tonna teherbírásu daruk már nem voltak biztonságosak, ezért az elmúlt évben megkezdtek az emelő és szállító berendezések korszerűsítését. a gyár karbantartó részlegének dolgozói viszonylag rövid idő alatt három új, egyenként százötven tonna teherbírásu hiddarut szereltek fel, két egyenként százharminckét tonnás portáldarut pedig százötven tonna teherbírásurra építettek át, a programot az idén folytatják. az év első negyedében és jövőre újabb két nagy teherbírásu hiddarut állítanak munkába./mt1/

..

bb. 23. négy millió palack egri bor exportra

vid ká/11 hgy

1974. január 15.

az eger-gyöngyös vidéki pincegazdaság egri főpincészetéből kedden elindult az idei első nagytételű export bor-szállítmány. ötszáz hektoliter bikavért szállítottak tartálykocsiban egy osztrák cég megrendelésére. ez az első alkalom, hogy a szomszédos országba közvetlenül, szülőföldjéről, utazik az egri bikavér.

az idén tovább növekedett az érdeklődés az egri borok iránt: ötvennél több országba jutnak el.

az eddigi kötések szerint 1974-ben 4 millió palack egri bort exportálnak, ezenkívül 70 ezer hektoliter hordókban továbbítanak az ország határain túlra. az egri bikavér, az egri leányka, a debrői hárslevelű, valamint a verpeléti rizling többsége egerben töltött izléses palackokban indul külföldi útjára. a palackozott egri borok iránt elsősorban a szovjetunióban és a német demokratikus köztársaságban nőtt meg az érdeklődés. /mt1/

..

bb. 24. pécsett délszláv, bolyban német diákokthoz - intézkedések baranyában a nemzetiségi oktatás fejlesztésére

vid ká/11 hgy

1974. január 15.

házánk legnagyobb nemzetiségi megyéjében, baranyában, fontos intézkedések történtek a délszláv és a német anyanyelvi oktatás fejlesztésére. /folyt.köv./

- 24 -

12.00/11

12.17g

bb. 24./ pécsett ... folyt./ 11

a megyei tanács és a nemzetiségi szövetségek között létrejött együttműködési megállapodás értelmében az idén és a következő években több millió forintot fordítanak az oktatás tárgyi feltételeinek megjavítására. a fejlesztési program most kezdődött meg két általános iskolai nemzetiségi diákokthoz létrehozásával felújításával.

pécsett kedden indult meg a délszláv kollégium rekonstrukciója, amelyre a művelődésügyi minisztérium és a városi tanács csaknem ötmillió forintot fordít. a korszerűsített, kibővített diákokthozban 150 szerb-horvát anyanyelvű gyerek kap helyet. boly községben több mint négy millió forintos költséggel német nemzetiségi diákokthoz épül. a körzeti kollégiumban 100 német anyanyelvű tanuló lakik majd.

baranya távlati fejlesztési terve szerint összesen négyszáz új óvodai helyet és hatvan új általános iskolai tantermet építenek a nemzetiségi településeken.

az anyanyelv magasabb szinten való elsajátítása végett a pécsi Leöwey Klára gimnáziumban német nyelvű tagozatot hoztak létre és második idegen nyelvként bevezették a szerb-horvát nyelv tanítását. később a mohácsi gimnáziumban is megkezdik a délszláv tanulók anyanyelvi oktatását. az országban egyedül a pécsi tanárképző főiskolán képeznek délszláv és német nyelv szakos általános iskolai tanárokat, akiket közművelődési munkára is felkészítenek. tervezték, hogy a hallgatók képzésének fejlesztése érdekében nemzetiségi gyakorló iskolát hoznak létre valamelyik dél-szláv, illetve német-lakta faluban. lehetővé vált az is, hogy a tanárok továbbképezzék magukat jugoszláviában és a német demokratikus köztársaságban./mt1/

.. I kat

bb. 25. gula józsefné

tr/11 hgy

1974. január 15.

a munkásmozgalom régi harcosa, volt partizán 67 éves korában elhunyt. bucsuztatása január 17-én, 15 órakor, csütörtökön lesz a budafoki temetőben.

magyar partizán szövetség

/mt1/

..

12.40/11

- 25 -

101330

bb. 26. megkezdték a tiszadobi gyermekváros bővítését

vid ká/1l hgy

1974. január 15

a szabolcs-szatmár megyei állami építőipari vállalat és a kelet-magyarországi közmű és mélyépítő vállalat megkezdte a tiszadobi gyermekváros korszerűsítését, bővítését, a felszabadulás után ez volt az ország első ilyen intézménye, amelyben évek óta 240 fiugyermeket nevelnek. a tanulók között elvégzik az általános iskola nyolc osztályát, ötféle szakma-pék, cipész, lakatos, hegesztő, kőműves - valamelyikét is elsajátítják. az intézetet tehát szakmunkásként hagyják el.

a most kezdődött munkálatok során 31 millió forint költséggel korszerűsítik a régi kastélyépületet s új száz személyes kollégiumot, konyhát ebédlőt építenek. a régi és új létesítményeket központi fűtéssel látják el, a bővítés után az intézetben 340 állami gondozottat helyezhetnek el a jelenleginél lényegesen jobb körülmények között./mti/

bb. 27. művészportrék

1 szö/mm/1l cz

1974. január 15.

sorozatában a vizivárosi pinceklub vasárnap henkel gyulát a városi operettszínház tagját, valamint benkő daniel gitárművészt mutatja be. a „szerelemcserepek” címmel tervezett pódiumestet január 24-én csütörtökön megismétlik az angyalföldi józsef attila művelődési házban./mti/

bb. 28. medvetánc

1 szö/mm/1l cz

1974. január 15.

címmel józsef attila verseiből és dokumentumokból összeállított irodalmi műsort mutatnak be szerdán este a marcibányi téri ifjúsági házban. az összeállítás szerkesztője: levendel julia. közreműködik fenyő ervin, vallai péter valamint dévai nagy kamilla./mti/

12.45/1l

161330

- 26 -

bb. 29. kisorsolták az 1. békekölcsönt

1 kf/gg/1l cz

1974. január 15.

az országos takarékpénztár kedden münnich ferenc utcai kulturtermében tartotta az 1. békekölcsön utolsó sorsolását.

a huzáson 17,1 millió forint értékű nyereményt sorsoltak ki. a 100 000 forintos főnyereményt a 4924 sorozat 0173 számú kötvénye nyerte. 50 000 forintos, két 25 000 forintos, tizenegy 10 000 forintos és harmincnégy 5 000 forintos nagy nyeremény jutott a szerencsés kötvénytulajdonosoknak.

a nyertes kötvényeken kívül az 1. békekölcsönből 34,2 millió forint értékű kötvényt névértékben fizetnek ki. a nyeremények és a kötvények beváltása február 12-én kezdődik./mti/

bb. 30. a fao közreműködésével - vízrendezési mintakísérlet a kisujszállási buzakalász tsz-ben

vid 1l-cz

1974. január 15.

a kiskörei vízlépcsőhöz kapcsolódó hatalmas öntözőterület végleges kialakítását megelőzően az alföldi és a tiszántúli tájterületen hat modell-gazdaságot jelöltek ki, amelyekben a legkorszerűbb és egyben a leggazdaságosabb építési öntözőzési, vízrendezési módszereket kísérletezik ki, vezetnek be. a kijelölt gazdaságok egyike a kisujszállási buzakalász tsz kiemelkedően fontos szerepet tölt be a vízhasznosítás optimális feltételeinek megteremtésében. a fao, az egyesült nemzetek élelmezési és mezőgazdasági szervezete, valamint a tiszavidéki mezőgazdaságfejlesztési iroda, a szervezet hazai partnere közreműködésével már korábban elkészült a gazdaság több mint ezer hektáros magasnyomású alagcsöves öntözőtelepe, amely esőztető módszerrel optimálisan juttatja el a vizet a növényzetre. a kisujszállási nagyüzem a közelmúltban újabb szerepet kapott, a hat modellgazdaság közül vízrendezési kísérletre jelölték ki. erre azért van szükség, mert a vízlépcső hatóterületén így a tsz földjein is a kívántnál magasabb a talajvízszint. a fao kanadai és holland szakértőinek szaktanácsai alapján a kelet-magyarországi vízügyi tervező vállalat szolnoki központja készítette el a modellgazdaság kísérleti telepének drén-hálózat kialakítási tervét.
/folyt.köv./

- 27 -

161340

bb. 30./ a fao ... 1965./ 11

a munkában a keszthelyi agrártudományi egyetem melliorációs tanszéke is közreműködött. a hollandiában, és kanadában nagy összefüggő területeken kitűnően bevált módszerek alapján a terep alatt a kívánt mélységben áperforált műanyag csőhálózatot fektetnek le. ez a hálózat a szükségesnél magasabb talajvizet eltávolítja, levezeti, ugyanakkor tartosabb szárazság idején - amikor a talajvízkészlet erőteljesen megcsappan - altalaj öntözésre is hasznosítható. a talajvízszint szabályozás legkorszerűbb módszerét a nemzetközi tapasztalatok felhasználásával hatvan hektáron építik ki. a kiviteli munkák már folynak./mti/

..-

bb. 32. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke 13 óráig

se/11 cz

1. érettségi vizsgaszabályzatok
2. hajótörténeti emlékek síófokon
3. egészségügyi főiskola
4. 18 gyerek egy családban
5. révész ferenc nyilatkozata
6. tinnye 700 éves
7. puding
8. számítógépek a forgalomirányításban
9. vadmalacok
10. 21. kerületi tan. ülése
11. munkásmozgalmi sorozat
12. 15 éves a haldex
13. szálloda az építőipari munkásoknak
14. kenőolaj gyártásának prognózisa
15. traktoros képzés
16. a központi fejlesztési programok
17. köd ferihegyen
18. fagy miatt abbamaradt a halászat
19. 103 éves asszony
20. új iskola berzencén
21. balesetek
22. nagy tehérbírásu daruk *ler*
23. egri bor
24. nemzetiségi oktatás fejlesztése
25. meghalt gula józsefné
26. tiszadobi gyermekváros
27. művész portrék
28. medvetánc
29. békekölcson
30. a fao közreműködése
31. időjárás
32. hírjegyzék

..-

- 28 -

13.10/11

101340

bb 31. időjárásjelentés

um cz

1974. január 15.

a meteorológiai intézet jelenti január 15-én, kedden 13 órakor:

többszörös köd

az atlanti óceán térségéről származó enyhe, nedves levegő egymást követő hullámai áramlanak szárazföldünk északnyugati részei fölé. hatására a brit-szigeteken, franciaországban, a benelux-államokban és a skandináv félszigeten sokfelé esik az eső és a hőmérsékletek többfelé magasabban alakulnak az évszaknak megfelelő értéknél. ezzel szemben európa délkeleti területein szokatlanul hideg időjárás alakult ki. ma hajnalban még a fekete-tenger partjain is mínusz 20, mínusz 22 fokos fagyok voltak. a kárpát-medence időjárásának kialakításában az elmúlt 24 óra alatt nagyobb szerepet kapott a kelet, délkelet felől érkező hideg levegő. így hazánk legnagyobb részén hidegre fordult az idő.

hazánkban hétfőn csak a déli megyékben és a magasabb hegyeken sütött ki 3-7 órára a nap. máshol borult idő volt és egy-két helyen szállingózott a hó. a tartósan ködös helyeken napközben sem mértek mínusz 4, mínusz 7 foknál magasabb hőmérsékletet, a napos részeken és a dunántúlon viszont 0 és plusz 2 fokos maximumok alakultak ki. a nyugati megyékben ma hajnalra sem hűlt le a levegő mínusz 1, mínusz 3 foknál hidegebbre, az északkeleti megyékben ugyanekkor mínusz 15, mínusz 18 fokos fagyok is keletkeztek. délelőtt voltak helyek ahol felhőtlen, máshol viszont borult volt az ég. néhány helyen a köd még 11 órára sem oszlott fel. a keleti megyékben 11 órakor is csak mínusz 10, nyugaton ugyanekkor 0, mínusz 1 fokot mutattak a hőmérők.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke mínusz 3,1 fok volt, a 100 éves átlagnál 1,8 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 5 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 773 mm, alig változik.

/folyt.köv./

13.13/um

101340

- 29 -

bb 31. /időjárás...folyt./um

várható időjárás szerda estig:

keleten változóan, máshol erősen felhős idő. inkább csak nyugaton néhány helyen, kisebb havazás, havas eső, ónos eső. mérsékelt, időnként megélénkülő déli szél. éjszaka és reggel többfelé köd, egy két helyen zuzmaraképződés.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: az ország nyugati részein mínusz 1 - mínusz 5, máshol mínusz 6 - mínusz 11, északkeleten helyenként még mínusz 15 fok közelében. Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: általában plusz 1 - mínusz 3 fok között, a tartósan ködös részeken kevéssel mínusz 5 fok alatt.

a duna vízállása budapestnél: 181 cm.

/mt1/

--

bb 33.vizhiány szolnokon

vid/um ká cz

1974. január 15.

a tiszta alacsony vízállása és a hideg időjárás miatt akadózik szolnok vízellátása. a szükségesnél ötezer köbméterrel kevesebb, tizenhét ezer köbméter víz kerül naponta a városi hálózatba. a folyó vize az éjszakai órákban erősen lehül és az így keletkező „jégkása”, eltömíti a szivattyukat. a vízművek kompresszorok segítségével, nagynyomású levegővel igyekeznek megtisztítani a vízkiemelő berendezéseket, ennek ellenére az éjszakai és a reggeli órákban két atmoszférára csökken a víz nyomása. a vízhiány főként a többszintes épületekben okoz gondot, elsősorban a szolnoki zagyva-parti lakótelepen. /mt1/

--

- 30 -

13.17/um

Tó1340

bb. 34. a műemlékvédelemről tanácskoztak győrött

vid ká/1L cz

1974. január 15.

győr, az ország műemlékekben egyik leggazdagabb városa. 51. műemlék, 113 műemléki és 83 városképi jellegű épület élvez védeltséget. az elmúlt években a városi tanács saját költségvetéséből csaknem 100 millió forintot áldozott a műemléképületek helyreállítására. így alakult ki a páratlan szépségű és hangulatu köztársaság tér és széchenyi tér. mindkettőt európa legszebb barokk terei között tartják nyilván. megkezdődött a győri vár rekonstrukciója is. ez a munka rendkívül költséges és még sok évet vesz igénybe. győr belvárosa egyike az ország 14 védett történelmi városrészének. a belvárosnak átépítését is tervszerűen folytatják. a fogházakat a történelmi hangulatu környezetbe illő modern épületekkel építik be. ide kerül az új színház is. a történelmi városrészt nyugat felől a rába folyó övezi, a keleti oldalt pedig óriás sávházakból álló távfűtéses lakónegyeddal zárják le. a lakónegyed építése még az idén megkezdődik.

az mszmp győr városi végrehajtó bizottsága keddi ülésén behatóan foglalkozott a város műemlékvédelmével. javasolta az illetékes szerveknek, hogy a belváros pezsgő, lüktető élete a jövőben is maradjon meg, a műemlékek védelmével egyidőben győreítsák meg az üzlethálózat átépítését. hozzanak létre nagy áruházak mellett, kicsi, de korszerű felszerelésű, választékos áruval ellátott egységeket és a környezetbe illő szórakozóhelyet. az ülésen bejelentették, hogy folytatják a 16. századi erődítményrendszernek a feltárását. ebben a környezetben biztosítsanak helyet a város nagyjértékű 16.-17. századi cserépkályha gyűjteményének és berendeznek egy korabeli fazekasműhelyt is eredeti felszereléssel. /mt1/

l ke

--

bb. 35. chilei menekültek

il cz

1974. január 15.

a chilei katonai junta által üldözött politikai menekültek egy csoportja magyarországra érkezett. a chilei politikai üldözötteket érkezésükkor rostás István, a magyar szolidaritási bizottság chilei akcióbizottságának elnöke köszöntötte. /mt1/

--

13.50/1L

Tó1415

- 31 -

bb. 37. elkészült a csongrád megyei könyvtárak távlati fejlesztési terve

vid il cz

1974. január 15.

a tanácsi könyvtárak helyzete sokat javult az elmúlt években - állapították meg a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden szegeden tartott ülésén. az egyik legjelentősebb beruházásként mákon ötvenezer kötet elhelyezésére alkalmas, korszerűen berendezett létesítményt adtak át rendeltetésének. tucatnyi könyvtárt költöztettek új épületekbe, néhányat pedig társadalmi összefogással bővítettek. szegeden rövidesen új gyermekkönyvtár kezd megműködését. a könyvállomány tervszerű fejlesztésén túl az elmúlt két évben a csongrád megyei tanács vb csaknem négy millió forintot adott terven felül újabb kötetek beszerzésére.

mindezek ellenére a megyében működő könyvtárak többségének alapterülete még kicsiny, a helyiségek berendezése korszerűtlen és tulzsufolt. ezért a megye könyvtárainak távlati fejlesztésére külön tervet dolgoztak ki, amelyet a végrehajtó bizottság most elfogadott. a terv utal arra: a fejlesztést a reális lehetőségek figyelembevételével, az anyagi lehetőségektől függően, fokozatosan, több öt éves terv alatt kell megvalósítani.

1975-ig 272 0000 forintot költenek még a könyvtárhálózat bővítésére. elkészült már a szegedi központi könyvtár és levéltár beruházási programja is. ennek felülvizsgálata után remélhető, hogy még 1975-ig megkezdődik a hatezer négyzetméter alapterületű könyvtár építése, amelynek végleges elkészülte a következő öt éves tervben várható.

1976-1980 között hódmezővásárhelyen gyermekkönyvtár öt községben pedig új, szabadpolcos könyvtár építésével számol a most elfogadott tervezet. a csongrád megyei könyvtárépítési program 1985-ig még további huszonöt különböző típusú, különböző nagyságu különböző feladatokat ellátó könyvtár építését, felújítását bővítését tüzi ki célul./mti/

--

- 32 -

13.5511

Tóth

abb 36. új ibusz irodát avattak kaposvárott

vid/um cz

1974. január 15.

tausz jános az ibusz vezérigazgatója kedden délután ünnepléses külsőségek között avatta fel kaposvárott az új ibusz irodát. beszédében többi között elmondotta, hogy az új iroda létrehozását az állandóan növekvő idegenforgalom tette szükségessé, hogy mind az ibusz dolgozói, mind az ügyfelek kulturált körülmények között végezhesék tennivalóikat. a mintegy három millió forintos költséggel létrehozott iroda komplex feladatot lát el, tehát mindennel foglalkozik, ami az idegenforgalomhoz tartozik a fizetővendégszolgáltatástól a külföldi és belföldi utazások lebonyolításáig, valutavétellel, eladással, utlevélkérelmek, és vízumügyek intézésével. /mt/

--

bb 39. művelődéspolitikai munkabizottság alakult kaposvárott

vid/um cz

1974. január 15.

a hazafias népfront somogy megyei bizottsága mellett működő művelődéspolitikai munkabizottság kedden tartotta alakuló ülését kaposvárott. a bizottság célja a megye társadalmi szervezeteinek, kulturát szerető embereknek bevonásával segíteni a közművelődés fejlesztését. a munkabizottság elnökéül beregszászi ilonát a kaposvári móríczy zsigmond mezőgazdasági szakközépiskola igazgatóját a népfront megyei alelnökét, titkárául schablauer zoltánt a megyei népfrontbizottság kulturális főelőadóját választották meg.

a munkabizottság alakuló ülése után az 1974/75 évre munkaprogramot, erre az évre pedig munkatervet fogadott el. /mti/

--

bb 38. „kalandozás kétezer év szinpadán,, címmel indít új színházi sorozatot a televízió

t nm/gk um hi cz

1974. január 15

a jövő hét keddjétől új, tízrészes színházi adás kerül a magyar televízióban képernyőre „kalandozás kétezer év szinpadán,, címmel. ebből az alkalomból kedden a televízióban sajtótájékoztatót tartottak be az új produkcióról az újságíróknak az adások készítői: szücs andor, az irodalmi és drámai főszerkesztőség vezetője és gyárfás miklós műsorvezető.

/folyt.köv/

13.50/um

Tóth

- 33 -

bb 38. /,,kalandozás ..folytm/um

mint elmondták, a tíz, mintegy 70 perces produkció a drámatörténelmi, társadalmi, filozófiai és izlésbeli tájaira invitálja a nézőket. az első adás „az ember színre lép”, címmel aiskhülosz és szophoklész drámai világába enged bípillantást, majd szegedi lórintz „theopaniá”, -jából láthatunk részleteket, mint a skolajátékok példáját. a továbbiakban sor kerül shakespeare, moliére, ibsen, majakovszkij, brecht és beckett színházának megismertetésére is. befejezésül madách költői zsenijének szentelnek egy adást. az egyes drámarészleteket, monológokat a színészek és rendezők beszélgetései egészítik ki, amelyek segítenek eligazodni a görög drámától az abszurd színházig terjedő uton. minden adást más-más színházi rendező rendez. közöttük megtaláljuk adám ottót, békés andrást, babarczy lászlót, egri istvánt, kazimir károlyt, marton endrét és másokat. a sorozat rendezője félix lászló, szerkesztője pedig regőczy lilla.

a hetenként sorra kerülő adásokat szerda délelőttönként rendszeresen megismétlik. átlag minden két hétben bemutatnak egy-egy darabot a sorozatból, s a két kedd között a témával összefüggő színház-, film- vagy egyéb összeállításokat is sugároz majd a televízió.

a sorozat sikerét, hatékonyságát különböző közművelődési szervek, intézmények tevékenysége is segíti. a művelődésügyi minisztérium középiskolai főosztálya megfelelő ajándékokkal és módszertani eligazítással hívja fel a középiskolák magyar-tanárainak figyelmét a tíz adásra, hogy annak anyagát beépítsék az iskolai tarmenetbe. az országos pedagógiai intézet, a fővárosi pedagógiai intézet és a magyar televízió középiskolások, szak-középiskolások és a szakmunkásképzők hallgatói számára pályázatot hirdet, amelyre október 1-ig lehet jelentkezni olyan dolgozatokkal, amelyek azt tárgyalják, mi ragadta meg a pályázók figyelmét a sorozatban, melyik szerző ébresztett benne mélyebb gondolatokat. a művelődésügyi minisztérium közművelődési főosztálya a művelődési otthonokat és könyvtárakat mozgósítja annak érdekében, hogy minél nagyobb legyen a sorozat nézettsége. a könyvtárak felkészülnek arra, hogy a sorozathoz kapcsolódó könyvek minél nagyobb számban hozzáférhetőek legyenek az érdeklődők számára.

/folyt.köv./

14.00/um

- 34 -

vbb 38. /,,kalandozás ...2.folyt./um

a kisz központi bizottságának kulturális osztálya irányításával lehetőséget teremtenek arra, hogy az ifjúsági irodalmi színpadok és az ifjú színházbarátok körének tagjai közösen nézzék végig a produkciókat és vitákat, ankétokat rendezzenek az adások után. a népművelési intézet a televízióval közösen az ország különböző részein ugyancsak vitákat, találkozókat szervez majd nemcsak a fiatal, hanem a felnőtt nézők számára is. a televízió biztosítja, hogy a sorozat alkotói is - a műsorvezető gyárfás miklóstól a közreműködő színészekig - szintén ott legyenek majd ezeken a rendezvényeken. tanulmányban foglalja össze folyamatosan végzett vizsgálódásainak tapasztalatait a tömegkommunikációs kutató központ.

a televízió minden adás után közölni fogja, hogy az ország színházainak programjában milyen darabok kapcsolódnak a bemutatásra kerülő sorozathoz, s ugyancsak olvasmányanyagot is ajánlanak hozzá./mtl/

..-

bb. 40. száz kiállítás, 135 000 látogató a szolnok megyei muzeumokban

vid kz/cz

1974. január 15.

kiemelkedően sikeres esztendőzt zártak szolnok megye muzeumai. a hét régiségtár 1973-ban száz képzőművészeti, néprajzi és régészeti kiállítást illetve tudományos bemutatót rendezett. a tárlatokat és a hozzájuk kapcsolódó szakmai bemutatókat százharminctezren tekintették meg. a képzőművészet új otthonában, a szolnoki tiszaparti galériában, valamint a damjanich múzeum területein rendezett negyvenöt kiállítást több mint kilencvenezren látogatták. különösen jelentős kulturális esemény volt a megye életében a karcagi györffy istván nagykun múzeum új otthonának megnyitása és a nagykunsi krónika című néprajzi tárlat megrendezése.

a megye muzeumi sikerrel mutatkoztak be a fővárosban is. a nemzeti galériában rendezték meg a szolnoki művésztelep történetét bemutató tárlatot az ybl miklós építőipari műszaki főiskola aulájában pedig a nagykunsi színes, tarka népművészete mutatkozott be. a szolnok megyei muzeumok tudományos és ismeretterjesztő munkájának összegezéseként elkészült és a közeljövőben lát napvilágot a megyei szervezet gazdag tartalmu muzeumi évkönyve. ugyancsak készen van az ország első tájterületi néprajzi atlaszának 1-11. kötete továbbá jászózsza monográfiája./mtl/

..-

- 35 -

14.10/11

bb 38. /,,kalandozás ..folytm/um

mint elmondták, a tíz, mintegy 70 perces produkció a drámatörténelmi, társadalmi, filozófiai és izlésbeli tájaira invitálja a nézőket. az első adás „az ember színre lép”, címmel a székely- és szophoklész drámai világába enged bípillantást, majd szegedi Lőrincz „theopaniá”, -jából láthatunk részleteket, mint a sokkolajátékok példáját. a továbbiakban sor kerül Shakespeare, Molière, Ibsen, Majakovszkij, Brecht és Beckett színházának megismertetésére is. befejezésül Madách költői zsenijének szentelnek egy adást. az egyes drámarészleteket, monológokat a színészek és rendezők beszélgetései egészítik ki, amelyek segítenek eligazodni a görög drámatól az abszurd színházig terjedő úton. minden adást más-más színházi rendező rendez. közöttük megtaláljuk Ádám Ottót, Békés Andrást, Babarczy Lászlót, Egri Istvánt, Kazimir Károlyt, Marton Endrét és másokat. a sorozat rendezője Félix László, szerkesztője pedig Regöczi Lilla.

a hetenként sorra kerülő adásokat szerda délelőttönként rendszeresen megismétlik. átlag minden két hétben bemutatnak egy-egy darabot a sorozatból, s a két kedd között a témával összefüggő színház-, film- vagy egyéb összeállításokat is sugároz majd a televízió.

a sorozat sikerét, hatékonyságát különböző közművelődési szervek, intézmények tevékenysége is segíti. a művelődésügyi minisztérium középiskolai főosztálya megfelelő ajánlásokkal és módszertani eligazítással hívja fel a középiskolák magyar-tanárainak figyelmét a tíz adásra, hogy annak anyagát beépítsék az iskolai tanneműbe. az országos pedagógiai intézet, a fővárosi pedagógiai intézet és a magyar televízió középiskolások, szak-középiskolások és a szakmunkásképzők hallgatói számára pályázatot hirdet, amelyre október 1-ig lehet jelentkezni olyan dolgozatokkal, amelyek azt tárgyalják, mi ragadta meg a pályázók figyelmét a sorozatban, melyik szerző ébresztett benne mélyebb gondolatokat. a művelődésügyi minisztérium közművelődési főosztálya a művelődési otthonokat és könyvtárakat mozgósítja annak érdekében, hogy minél nagyobb legyen a sorozat nézettsége. a könyvtárak felkészülnek arra, hogy a sorozathoz kapcsolódó könyvek minél nagyobb számban hozzáférhetőek legyenek az érdeklődők számára.

/folyt.köv./

14.00/um

- 34 -

vbb 38. /,,kalandozás ...2.folyt./um

a kisz központi bizottságának kulturális osztálya irányításával lehetőséget teremtenek arra, hogy az ifjúsági irodalmi színpadok és az ifjú színházbarátok körének tagjai közösen nézzék végig a produkciókat és vitákat, ankétokat rendezzenek az adások után. a népművelési intézet a televízióval közösen az ország különböző részein ugyancsak vitákat, találkozókat szervez majd nemcsak a fiatal, hanem a felnőtt nézők számára is. a televízió biztosítja, hogy a sorozat alkotói is - a műsorvezető gyárfás Miklóstól a közreműködő színészekig - szintén ott legyenek majd ezeken a rendezvényeken. tanulmányban foglalja össze folyamatosan végzett vizsgálódásainak tapasztalatait a tömegkommunikációs kutató központ.

a televízió minden adás után közölni fogja, hogy az ország színházainak programjában milyen darabok kapcsolódnak a bemutatásra kerülő sorozathoz, s ugyancsak olvasmányanyagot is ajánlanak hozzá./mti/

--

bb. 40. száz kiállítás, 135 000 látogató a szolnok megyei muzeumokban

vid kz/cz

1974. január 15.

kiemelkedően sikeres esztendőzt zártak szolnok megye muzeumai. a hét régiségtár 1973-ban száz képzőművészeti, néprajzi és régészeti kiállítást illetve tudományos bemutatót rendezett. a tárlatokat és a hozzájuk kapcsolódó szakmai bemutatókat százharminctezren tekintették meg. a képzőművészet új otthonában, a szolnoki tiszaparti galériában, valamint a damjanich muzeum területein rendezett negyvenöt kiállítást több mint kilencvenezren látogatták. különösen jelentős kulturális esemény volt a megye életében a karcagi Györfy István nagykun muzeum új otthonának megnyitása és a nagykunági krónika című néprajzi tárlat megrendezése.

a megye muzeumai sikerrel mutatkoztak be a fővárosban is. a nemzeti galériában rendezték meg a szolnoki művésztelep történetét bemutató tárlatot az Ybl Miklós építőipari műszaki főiskola aulájában pedig a nagykunági színes, tarka népművészete mutatkozott be. a szolnok megyei muzeumok tudományos és ismeretterjesztő munkájának összegezéséeként elkészült és a közeljövőben lát napvilágot a megyei szervezet gazdag tartalmu muzeumi évkönyve. ugyancsak készen van az ország első tájterületi néprajzi atlaszának I-II. kötete továbbá Jászdózsá monográfiája./mti/

--

- 35 -

14.10/11

bb. 41. kitüntetés

mm/hi/il cz

1974. január 15.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa dr. hámosi zoltánt a nagykanizsai járásbíróság elnökét több évtizedes odaadó igazságügyi szolgáatának elismeréséül nyugállományba vonulása alkalmából, a munka érdemrend arany-fokozatával tüntette ki. a kitüntetést hétfőn dr. korom Mihály igazságügyi miniszter adta át./mt/

--

bb.42 . jelentősen javultak a szociális körülmények a komárom megyei üzemekben

vid kz/il cz

1974. január 15.

a komárom megyei népi ellenőrök 16 helyen vizsgálták meg, hogyan alakultak az utóbbi 5 évben a dolgozók szociális körülményei. e vállalatok a többségénél már 1966-ban tartottak hasonló vizsgálatot, így most lemérhették a fejlődést is. egyértelműen megállapították, hogy általában kedvezően alakult a helyzet. bár az utóbbi években a beruházások üteme - az ismert takarékosági okok miatt - csökkent, a szociális beruházásoké emelkedett.

a rendelkezésre álló pénz és egyéb eszközöket koncentráltan használták fel. a szociálpolitikai intézkedésekkel jelentősen hozzájárultak a létszám biztosításához is.

megállapították a népi ellenőrök, hogy a szociális létésitmények általában megfelelnek az előírásoknak. érdekesek a vizsgálatnak azok az észrevételei, hogy elsősorban a termelési költségeket terhelő szociális kiadásoknál /munkásszálló, dolgozók utaztatása, stb./ javult a helyzet, más törekvések nem egyszer - anyagi fedezet hiányában - megálltak a tervezésnél. különösen gond ez a trösztösített vállalatoknál és azoknál a gyárrészlegeknél, ahol központilag osztják el a rendelkezésre álló keret, és ez sokszor kedvezőtlen a megye számára.

/folyt.köv./

14.10/1L

101500

- 36 -

bb. 42./ jelentősen .... folyt./ il

sokat költöttek a megyében az egészségre ártalmas munka megszüntetésére, illetve az ilyen munkahelyek körülményeinek javítására. a lábattani vasbetongyárban például a huzal elvágás automatizálásával a zajártalomtól mentesítették a dolgozókat. a tatabányai szőnyeggyár szövődjében a zajártalom csökkentésére négyórás termelés után 15 percre leállítják a gépeket és aktív pihenést biztosítanak a dolgozóknak. különösen pozitív példaként emelte ki a vizsgálat a tatabányai szénbányákat, ahol az 1968 évi 12 millió forinttal szemben 1972-ben 40 millió forintot fordítottak munkavédelmi biztonsági és egészségügyi beruházásokra.

sok más körülmény, így például az üzemorvosi rendelők, az c üzemi étkezdék, az óvodák, a bölcsődék helyzetét is számba vették. a tapasztalatok alapján a megyei ne b több javaslatot tett a kne b-nek.

igy többek között javasolják, hogy a vasbeton iparban használt gumikesztyűk és a bányászatban rendszeresített védőkesztyűk minőségét vizsgálják felül, mert nem felelnek meg a követelményeknek. a megyei tanács egészségügyi osztályának javasolták, hogy a köjál-lal közösen 1975 első felében vizsgálja az összes ipari termelőegységek szociális és higiéniai helyzetét. az üzemorvosi ellátás megerősítése mellett szükségesnek látja a megyei ne b, hogy a tatabányaihoz hasonlóan, a megye más vidékein is szervezzenek állandó bányamentő orvosi készenléti szolgálatot. ugyanis az országos mentőszolgálat dolgozói a föld alatt nem tudnak segítséget nyújtani./mti/

--

bb 43. 284 ujtás 10 millió forint haszon - 6 megye állami gazdasági ujtóinak és feltalálóinak tanácskozása

vid/um kz cz

1974. január 15.

a mezőgazdasági ujtómozgalom negyed százados eredményeit és a következő időszak legfontosabb tennivalóit összegezték kedden a borsod, békés, csongrád, hajdu-bihar, heves és szabolcs-szatmár megye állami gazdaságaiban dolgozó ujtók és feltalálók debrecenben megtartott területi tanácskozásukon.

/folyt.köv./

14.25/um

101500

- 37 -

bb 43./ 284 ujtás ...folyt./um

a hat megye nagyüzemeiben, mint a beszámolóiból kiderült, 1970-ben 142, 1973-ban pedig 284 ujtást fogadtak el. gazdasági eredményük 1970-ben öt, tavaly pedig tíz millió forint volt. a dolgozók évente átlagosan fél millió forint ujtási díjat vettek fel. a hajdu-bihar megyei állami gazdaságokban négy év alatt kerekén tíz millió forint értékű ujtást fogadtak el. ezek közül több országos jelentőségű. bírálóan szóltak viszont az ülésen arról, hogy a beadott ujtások között csak elvétve található olyan, amelyik az egészségügyet és a munkavédelemmel kapcsolatos.

a következő időszak legfontosabb tennivalóit összegezve hangsúlyozták, hogy a jövőben e téren is nagyobb mértékben kell támaszkodni a szocialista brigádokra. kívánatosnak tartották annak elérését, hogy minden szocialista brigád évente nyújtson be legalább egy-két ujtást. /mti/

..-

bb 44. veterán kommunista köszöntése

vid/um kz cz

1974. január 15.

nógrád megye egyik legidősebb kommunistáját - sukarek lajost - köszöntötték kedden parassa-pusztai lakásán, hetvenötödik születésnapján.

sukarek lajos 1918-ban, annak megalakulásakor lépett be a kommunisták magyarországi pártjába. az akkor tizenkilenc éves kőműves részt vett a párt megszervezésében, a tanácsköztársaság idején pedig vöröskatonaként harcolt a belső és külső osztályellenesség ellen. ezért és az ellenforradalom uralmának esztendeiben kifejtett illegális kommunista tevékenységért - feleségével együtt - többször megjárta horthy börtöneit. a felszabadulás után azonnal bekapcsolódott a pártszervező, országépítő munkába, 1957-ben történt nyugdíjazásáig különböző funkciókban, munkaterületeken dolgozott. több magas állami kitüntetés mellett birtokosa a tanácsköztársasági emlékéremnek, a szocialista hazáért érdemrendnek és a szovjetunió legfelsőbb tanácsa által adományozott harci érdemekért emlékéremnek.

a veterán kommunistát az mszmp nógrád megyei bizottsága levélben köszöntötte. a levelet - a testület nevében - géczy jános, a megyei pártbizottság első titkára nyújtotta át sukarek lajosnak. /mti/

..-
- 38 -

1430./um

Tótko

bb 45. vasutas ujtók kiállítása

t kf/gk um cz

1974. január 15.

az elmúlt negyedszázad mintegy 120 legjelentősebb ujtásalkalmának kiállítása mutatja be a vasutas ujtók és feltalálók országos kiállítása, amelyet szabó Antal, a vasutasok szakszervezetének főtitkára kedden délután nyitott meg a máv északi járműjavító üzem művelődési központjában.

a kiállítás ismerteti a vasuti ujtómozgalom eddigi eredményeit - grafikonon látható például, hogy a vasutasok javaslatának bevezetése csaknem egymilliárd forint hasznot hozott a népgazdaságnak -, s felhívja a figyelmet a legfontosabb tennivalókra. a kiállítás és a szerdán kezdődő országos tanácskozás alkalmából több mint 100, ujtásban élenjáró, vasutas kapott kitüntetést. /mti/

..-

bb 46. nemzetközi tanácskozás a jégár elleni küzdelemről

t sb/gg um cz

1974. január 15.

a magyar tudományos akadémia országház utcai konferencia házában kedden megkezdődött a „folyó és jég”, nemzetközi szimpózium, amelyen 16 országból mintegy 150 szakember vitatja meg a folyók jegének kialakulásával, mozgásával, a jégár elleni védekezéssel és a téli hajózás feltételeinek megteremtésével összefüggő munkálatok, tudományos vizsgálatok eredményeit. a nemzetközi hidraulikai kutatási szövetség, a nemzetközi hajózási egyesület, s a magyar tudományos akadémia és az országos vízügyi hivatal azzal a céllal rendezte meg ezt a háromnapos tanácskozást, hogy a gazdag nemzetközi tapasztalatok összegezésével a korábbinál is eredményesebb, célravezetőbb módszert alakíthassanak ki.

dr. bogárdi jános akadémikus, az mta vízgazdálkodástudományi bizottságának elnöke nyitotta meg a szimpóziumot, majd dégen imre államtitkár tartott bevezető előadást a magyar vízgazdálkodás árvédelmi, folyószabályozási munkáiról, amelynek gazdag hagyományai vannak. elmondotta, hogy a hazai topográfiai, morfológiai és éghajlati viszonyok miatt Magyarországon gyakoriak a jeges árvizek. elsősorban a duna veszélyes, hiszen a múlt század eleje óta levonult 36 nagy árvíz közül 14 volt jeges ár.
/folyt.köv./

14.35/um

Tótko

- 39 -

bb 46./ nemzetközi ...folyt./um

Legutóbb 1956-ban a jeges árvíz 2-2.5 méterrel meghaladta az eddigi legnagyobb jégmentes árvíz szintjét. a nagy áradások biztonságos levezetésében Magyarország nagyon fontos feladatnak tekintette a folyók szabályozását. az ország összes folyóinak hossza 2820 kilométer, s ebből 600 kilométernyi folyószakaszt teljesen, 620 kilométernyt részben szabályoztak, s ~~1000~~ 920 kilométer hosszú szakaszon pedig nincs szükség különösebb szabályozásra.

a folyók szabályozásával egyengették a vizet, a jég és a hordalék levonulásának útját, s így csökkentették - bár még nem teljesen kielégítő mértékben - a jeges és a jégmentes árvíz veszélyeit. a szabályozással ugyanakkor javították a hajózás feltételeit is. a nagy hajóforgalom lebonyolítására alkalmas összesen 1560 kilométer hosszú magyarországi hajóútból 1000 kilométernyi szakaszt pedig folyamatosan ellenőriznek a hajóutkitűző szolgálat egységei, s a biztonságos forgalmat biztosítják a hajóut megjelölésével.

dégen Imre kifejtette, hogy a folyók klasszikus szabályozási alapelvei ma is érvényesek, de most már figyelembe kell venni azt is, hogy szoros összhangban álljanak a népgazdaság és a hazai vízgazdálkodás általános céljaival, s a szomszédos országok terveivel. nyilvánvaló tehát, hogy a több országhoz tartozó folyók esetében a korábbi elszigetelt megoldások helyett megvalósított együttműködésre kell törekedni, mégpedig gondosan összehangolt, egységes tervek szerint. így a kgst keretében a tiszta teljes vízgyűjtő területére kiterjedő együttműködés egyebek között lehetőséget nyújt az árvízvédelem korszerű gazdasági megoldására, amelyet a jég elleni küzdelemben is hasznosítani kívánunk. a duna mentén - a duna-bizottság tevékenysége mellett - az összes dunai ország bevonásával kívánatos megoldást találni a közös problémákban, hiszen a duna-majna-rajna csatornával kialakuló egységes víziút-rendszer méginkább igényli majd a duna csatornázását, a hajózási időny meghosszabbítását és a jég elleni hatékonyabb intézkedéseket.

a nemzetközi szimposium szerdán újabb előadások megvitatásával folytatja munkáját./mti/

- 40 -

14.43/um

161540

bb 47. a jövő év augusztusában rendezik a 68. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítást - ülést tartott a kiállítás főbizottsága

t kf/gk um cz

1974. január 15.

a kormány 1970-ben hozott határozata szerint az országos mezőgazdasági kiállításokat a tervidőszakokhoz igazodva öt évenként kell megrendezni. a határozat alapján a következő, a 68. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítást és vásárt 1975. augusztusában rendezik meg.

élelmiszergazdaságunk rangos eseményének előkészítésére alakult főbizottság városa Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes vezetésével kedden délután tartotta első ülését a mém-ben. a bizottság megvitatta a kiállítás előkészületeivel kapcsolatos tájékoztatót, a mém bemutatóinak témavét, a kiállítási bírálatok és díjazások irányelveit, valamint a kiállítás létrehozásával kapcsolatos idej tennivalókat. a mém-bemutatók és a kiállítás általános előkészületeinek koordinálásával, segítségével - több mint 500 szakember közreműködésével - 24 szakbizottság foglalkozik. a főbizottság javaslata alapján februárban határozzák meg a kiállítás végleges programját, majd miniszteri utasítás formájában hivatalosan hirdetik meg a 68. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítást és vásárt.

a kiállítást a hungexpo, ezen belül a mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítási igazgatóság rendezi a budapesti nemzetközi vásárközpont területén, az albertirsai úton. a kialakuló vásárközpontban mintegy 130 000 négyzetméter szabad és fedett terület áll majd a kiállítás rendelkezésére. a mém bemutatójára több mint 60 000, a hazai kiállítóknak 31 000, a külföldieknek 26 000 négyzetméternyi területet biztosítanak. a tervek szerint ugyanez a kiállítást széleskörű nemzetközi részvétellel rendezik, ezzel is kifejezésre juttatva az ágazat szerepét az ország kül-gazdasági kapcsolataiban.

/folyt.köv./

14.53/um

161540

- 41 -

bb 47. / a jövő év ...folyt./um

az országos kiállítás hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából áttekintést ad egyebek között a mezőgazdaságunk termelési viszonyaiban, a termelési módokban bekövetkezett forradalmi átalakulásról, a parasztság életkörülményeinek változásairól, ismerteti a három évtized mezőgazdasági eredményeit, bemutatja a magyar étel-miszer- és fagyasztás helyzetét, szerepét a népgazdaságban, a nagyszabású bemutató emlékeztet a iv. ötéves terv eredményeire, ismerteti a következő tervidőszak céljait, utmutatást ad a szakembereknek a korszerű termelési, vezetési és szervezési módszerekről. a kiállítás foglalkozik a fontos népgazdasági ágazat nemzetközi kapcsolataival, külön áttekintést ad a kgst komplex integrációs programjáról, a szocialista országokkal kialakított és egyre bővülő együttműködésről, valamint a fao-val és a nem szocialista országokkal létrejött kapcsolatokról. helyet kap a bemutatón korunk egyik nagy problémája, a környezetvédelem is. /mti/

bb 55. erők és igazunk birtokában nyílt, őszinte véleménycsere-t kell folytatnunk - békegyűlés zalaegerszegen

vid/um kz cz

1974. január 15.

békegyűlést tartottak kedden zalaegerszegen. sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára adott tájékoztatást zala megye békemozgalmi aktiváinak a nemzetközi helyzetről, a nemzetközi békeerők moszkvai világkongresszusáról, valamint a magyar békemozgalom előtt álló feladatokról. az európai béke és biztonság kapcsolatos tárgyalásokat kontinensünk békéje, biztonsága szempontjából új szakasz kezdeteként jelölte meg, s megjegyezte, most már biztos, hogy európa népei képviselőinek nagy tanácskozása még az idén létrejön annak ellenére, hogy vannak olyan erők, amelyek minden igyekezetükkel gátolják az enyhülési folyamatot.

a nemzetközi békemozgalmi feladatokról szólva elmondta, a kor parancsa, hogy a mozgalom segítse elő a békés egymás mellett élést, az egymás ügyeibe való be nem avatkozás politikáját, lépjen fel minden, a béke ügye elleni támadás ellen az egész emberiség békéje, biztonsága érdekében. /folyt.köv./

15.00/um

- 42 -

bb 55./ erők és ...folyt./um

a magyar békemozgalom aktivái előtti feladatokat a következőkben foglalta össze sebestyén nándorné: „tettekre kell mozgósítanunk egész népünket, a szocialista haza felépítésére, amely helytállást kíván minden magyar állampolgártól. a hazai békemozgalom csak úgy lehet eredményes, ha a békemozgalmi feladatokat összekapcsoljuk gazdasági feladataink teljesítésével, s eljuttatjuk szavunkat társadalmunk minden rétegéhez. hazánk erejének, tekintélyének fokozása érdekében erők és igazunk birtokában őszintén, nyíltan kell beszélnünk. a tapasztalatok szerint a véleménycsere nem oszt meg, inkább erősít, megértéshez, közelítéshez vezet, meggyőzi a kételkedőket, végül is az egész emberiség békéjét, javát szolgálja, növelheti az emberek reményét, békébe vetett hitét. nyíltan és őszintén kell szólnunk itthon és a nemzetközi fórumokon, mert a békemozgalom csak úgy tudja céljait elérni,„. /mti/

bb.48. gazdálkodás a szellemi erőkkel - munkaszervezési tudnivalók iparáganként - kiállítás a szovjet kulturcentrumban

t gy/tm/hi/p -cz

1974. január 15.

a szovjetunióban több mint tíz esztendeje szerepel a legfontosabb gazdasági feladatok sorában az üzem- és munkaszervezés korszerűsítése, a termelési folyamatok tudományos megszervezése. a témával összefüggő, legújabb eredményekről számtaladó könyvek, kiadványok, évente sok tízezer példányban látnak napvilágot. a legújabb kötetek közül 190-et most budapesten a szovjet tudomány és kultúra házában is bemutatnak a II. emeleti kiállító teremben.

a „tudományos munkaszervezés és irányítás - automatizált irányítási rendszerek,„ című, kedden megnyílt könyvkiállítás anyagát moszkvából az országos műszaki könyvtárból érkezett. d.m. gvisiani „szervezés és irányítás,„ című könyve, amelyet a szovjet egyetemi oktatásban és vezetőképzésben jól hasznosítanak, hamarosan magyar fordításban is megjelenik. gazdasági vezetők, vállalati szervezéssel foglalkozó szakemberek forgatják a n. kacsalina „az irányítás tudományos szervezése,„ című tavaly megjelent, könyvet, amely szovjet nagyvállalatok gyakorlatából hoz példát az információfeldolgozás, a korszerű termelési szervezés, a helyi vezetés munkájának megszervezésére. a kiállításon látható egy népszerű kiadványsorozat, amely az egyes iparágak vállalatainak gyakorlatából vett speciális tudnivalók, szervezési modellek közreadásával népszerűsíti, terjeszti a jó tapasztalatokat. a vállalati tartalékok feltárása, hasznosítása, ezen belül az anyagmozgatás, az egyszerű munkaerőgazdálkodás, a zökkenőmentes anyagellátás biztosítása, és egy sor más fontos tudományos elemzése ad megbízható utmutatást az étel-miszeripari vállalatok munkájáról szóló kötetben. tudományos megalapozottságát fokozza, hogy a gyakorlati példákon mutatja meg a különböző szervezési módszerek előnyét, alkalmazásuk várható gazdasági eredményeit.

/folyt köv ./
15.05/p

-43-

bb.48. gazdálkodás ....folyt /p

a kulturcentrumban egy hónapig látható kiállításon ugyan-
csak érdekességnek számít a szovjetunióban is egyedülálló „a
kutató intézetek tudományos munkaszervezése„ című 1973. évi ki-
advány.a könyvben a szellemi munkát végző tervezők, szervezők
és mérnökök arra kapnak választ,hogyan gazdálkodnak legjobban
tudásukkal,szellemi kapacitásukkal./mti/

--

bb.49. dr.fazekas Lászlót

mm/p -cz

1974. január 15.

ai
a művészeti szakszervezetek szövetsége közigazgatási osztályának
vezetőjét január 18-án pénteken délután 3 órákor temetik a
farkasréti temetőben./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe

mai 16.sz.hirünk /a központi ....1.folyt / 1.bek.2.
sorában a szöveg helyesen:

az idén az 1970 évi ..... stb.

/mti/
15.15/p

--

bb.51. márciustól saci - új gyermekbutor székesfehérvárról

vid/p kz -cz

1974. január 14.

a székesfehérvári butoripari vállalat a pvc-fóliás „skála„
butorcsalád új tagjaként egy- és két személyes gyermekbutor gyár-
tását kezdte meg . a „saci„ elnevezésű garnitúrához rakodós és
polcos szekrények ,irópolc,ülőke és szekrényből kihajtható fo-
telágy tartozik,az új gyermekbutort egy és két személyes kiví-
telben márciustól hozzák forgalomba ./mti/

--

15.17/p

-4-

bb.50. a közlekedési és postaügyi miniszter megbeszélése somogy
megye vezetőivel

vid/p kz/p -cz

1974. január 15.

somogy megye közlekedési és hírközlési helyzetéről,a
fejlesztési tervekről tanácskozott kedden kaposvárott a megye
vezetőivel dr.csanádi györgy közlekedés és postaügyi miniszter .
a vasúthálózat fejlesztéséről szólva rámutattak,hogy 1974-ben
a máv több mint 100 millió forintot költ somogyban fővonalak
korszerűsítésére, hídak és biztosítóberendezések építésére. az
idén megkezdik a központi forgalombiztosító berendezés építé-
sét fonyódon,ha elkészül,innen irányítják majd a vasúti forgal-
mat a balaton déli partján.folytatják a gyékényesi határállo-
más korszerűsítését. erre 18 millió forintot költenek 1974-ben.
sajnos tovább húzódik a kaposvári és a siófoki vasútállomás
régóta vajudó korszerűsítése.a tanácskozáson abban állapodtak
meg,hogy az idén elkészítik mindkét csomópont végleges, több va-
riációs tervét és az v. ötéves tervben hozzálátnak a kivitele-
zéshez.

szó volt a hírközlés továbbfejlesztéséről is . már
biztos,hogy bővítik a kaposvári postát,s 1975-től tv-átjátszó
berendezés felállításával javítják az adások minőségét.a megye
ígéretet kapott arra, hogy az v. ötéves tervben a balatoni hír-
közlő rendszerek fejlesztése mellett kellő gondot fordítanak bel-
ső-somogy hírközlő hálózatának korszerűsítésére is ./mti/

--

bb.52. a magyar nemzeti bank elnöke a hitelpolitika kérdéseiről

t sl/tr/p -cz

1974. január 15.

dr. László andor államtitkár,a magyar nemzeti bank elnöke
kedden tájékoztatta az újságírókat a hitelgazdálkodás eredmé-
nyeiről s az 1974. évi hitelpolitika kérdéseiről.

elmondotta, hogy a vállalatok és szervezetek pénzügyi
helyzete javult, ritkább az egymás közötti késedelmes fizetés,
mint korábban. a megfelelő időben nem teljesített fizetések szá-
ma például a múlt év októberében 31 százalékkal volt kisebb,
mint két évvel korábban.a forint iránti bizalom is tovább nőtt.
a lakosság minden 100 forint bevételéből 1972-ben 3.35, tavaly
pedig már 3.60 forintot tett takarékbba. e megtakarítások nyűj-
tottak fedezetet lakásépítési és vásárlási hitelekre. a for-
galomban lévő készpénz az áruforgalom növekedésének arányában
emelkedett,ami a népgazdaság pénzügyi egyensúlyának jele .

/folyt köv ./
15.25/p

-45-

bb.52. a magyar nemzeti bank.....folyt /p

beruházási célokra tavaly mintegy 13 és félmilliárd forint hitelt nyújtott a bank, csaknem kétmilliárd forinttal többet, mint 1972-ben. az iparban egyes kiemelt fejlesztési programok végrehajtása azonban a tervezettnél lassabb volt, s a célokra nem használták fel a vállalatok a teljes hitel-lehetőséget, viszont a tervezettnél több hitelt vett igénybe a mezőgazdaság, mégpedig főként gépek beszerzésére. jelentősen fokozódott az érdeklődés a gazdaságosan exportálható árualapok bővítését szolgáló fejlesztések iránt és élénkült a lakosság számára javítás-szolgáltatást végző ágazatok fejlesztése, e célokra a hitel felhasználása. a vállalatok egyre inkább élnek az azal a lehetőséggel is, hogy hitel segítségével fokozzák a gépek importját a szocialista országokból. e célra csaknem másfél milliárd forint hitelt vettek igénybe a vállalatok. a tőkés exportot bővítő beruházásokra mintegy kétmilliárd forint értékű devizahitelt engedélyezett az mnb és a külkereskedelmi bank.

a hitelpolitikai irányelvek az idén is változatlanok. megérték a feltételei annak, hogy a gazdasági élet meghatározott területein tovább élénküljön a beruházási tevékenység, s ezt a kormány a hitel eszközeivel is támogatja. a beruházási hitelkeret az idén körülbelül 20 százalékkal lesz magasabb, mint tavaly, s a többlethitelből elsősorban a bel- és külföldi szükségletek kielégítését biztosító, jól jövedelmező fejlesztéseket, a szocialista országokból származó gépek behozatalát, a minden viszonylatban értékesíthető export-árualapok növelését segítő fejlesztéseket finanszírozzák. a bank különösen nagy segítséget nyújt a központi programokkal, a rekonstrukciókkal, a komplex integrációs programmal összefüggő beruházásokhoz.

fejlesztési
az éves kontingensből több mint öt és félmilliárd forintot az iparnak folyósítanak, elsősorban a textilruházati ipari rekonstrukcióhoz, a közúti járműgyártás, a számítástechnikai gépgyártás, valamint az építőanyagipar fejlesztéséhez. az építő- és az építőanyagipar- különösen a lakásépítés fejlesztéséhez - 1.6 milliárd beruházási hitelben részesül, ezen felül a lakásépítéssel összefüggő víz-és csatornahálózat bővítését is hitellel támogatják. növekszik a javításslátogatás fejlesztéséhez nyújtott támogatás is, mégpedig kedvezményes feltételekkel. a szolgáltatások fejlesztéséhez 10-12 évre is nyújtanak hitelt, a szokásos 8 százalékos helyett 6 százalékos kamatra.

/folyt köv ./
15.30/p

-46-

bb.52. a magyar nemzeti bank.....2.folyt /p

a bank ugyancsak előnyös feltételekkel támogatja a termelési szerkezet korszerűsítését. kedvező feltételekkel nyújt hitelt azoknak a vállalatoknak, amelyek szocialista országokból vásárolt gépekkel cserélik fel az elavult berendezéseket. az 1974-re tervezett beruházási hitelkereten felül a szocialista gépimportra külön másfélmilliárd forintot irányoztak elő.

a hitelkedvezmények bővítése lehetővé teszi, hogy a vállalatok az eddigieknél nagyobb támogatást kapjanak a folyamatban levő beruházások gyors befejezéséhez, az élelmiszergazdaság üzemei a vertikális fejlesztéshez, a feldolgozó kapacitások bővítéséhez, a szőlő-és gyümölcsstelepitések korszerűsítéséhez. a korábbinál nagyobb támogatást nyújt a bank a beruházások befejező szerető munkáinak gépesítéséhez, az építőanyagipar fejlesztéséhez s az olyan jól jövedelmező beruházásokhoz, amelyek a többlet fejlesztési alapból bizonyos időn belül megtérülnek.

a nemzeti bank a múlt év november 30-ig 1974-re 10 milliárd forint hitelt folyósítását vállalta, a hitelösszeg azonban ennél jóval nagyobb lesz, hiszen az említett időpontban még mintegy 540 fejlesztési hitelkérelem volt a banknál elbírálás alatt, amelyeknek összege eléri a 6 milliárd forintot.

a továbbiakban arról szólt, hogy a vállalatok és szervezetek készletei tavaly kisebb mértékben nőttek, mint 1972-ben, ami annak köszönhető, hogy a termelés dinamikusan fejlődik, s egybevághat a kereslet alakulásával. a forgóeszköz-hitelezésnek új eleme, hogy ha a meglévő kapacitásokat csak a forgóalap bővítésével lehet növelni, további műszakokat megszervezni, úgy központi forgóalap megelőlegezési hitelt a bank az eddigienél hosszabb időtartamra is nyújthat. dr. László Andor arról is beszélt, hogy számítások szerint 1974-ben a vállalatok és szervezetek hitelfinanszírozását teljes egészében belföldi forrásokból fedezik. a vállalatok, a szervezetek és a lakosság megtakarításaiból képződő források biztosítják a kiegyensúlyozott hitelezési tevékenységet.

/folyt köv ./
15.40/p

-47-

bb.52. a magyar nemzeti bank.....3.folyt /p

a lakosság pénzbevételei a múlt évihez hasonlóan az idén is erőteljes ütemben nőnek. a népgazdasági terv végrehajtása nyomán, ennek megfelelően fejlődik az árueellátás színvonala is, így a fogyasztói piac egyensúlya továbbra is fennmarad. a bankjegy -forgalom is ehhez a kiegyensúlyozott helyzethez igazodik.

a bank elnöke utalt arra, hogy javult az ország export-képessége, s az import az utóbbi időben mérsékelten nőtt. devizakészleteink eredményesen védtek népgazdaságunkat a tőkés valutaválság káros hatásai ellen. az 1971-73-as években a népgazdaság külkereskedelmi mérlege körülbelül 2.8-3 milliárd devizaforint aktívummal zárult. javult az export gazdaságossága, csökkent az állami visszatérítés egysége számított összege. devizabevételeink egyik forrása az idegenforgalom ugyancsak emelkedett, annak ellenére, hogy a múlt év első felében éppen a legnagyobb forgalmat lebonyolító magyar-csehszlovák határszakaszon állategészségügyi okok miatt a személyi forgalom egy ideig szünetelt. tavaly több mint 7 millió külföldi járt Magyarországon, kereken 10 százalékkal több, mint 1972-ben. /közülük 6 millió a szocialista országokból, 1.1 millió a tőkés országokból. / egy év alatt csaknem 2 millió magyar állampolgár járt külföldön, 20 százalékkal több, mint az azt megelőző évben. az idegenforgalomból származó devizabevételek tavaly 5 százalékkal nőttek. a külföldre utazó magyarok valutaellátására 20 százalékkal többet fordítottak tavaly, mint 1972-ben. a magyar állampolgárok külföldi utazásait 1974-től a már ismert kedvezményekkel is segítik. például a kgst-országokba utazó turisták személyenként az eddigi évi 6000 forint helyett 8000 forintos keretben vásárolhatnak valutát. mivel 1974. január 1-től a magyar nemzeti bank tizenegy európai konvertibilis valuta árfolyamát csökkentette, az ezen tőkés országokba utazó magyar turisták a személyenkénti 3300 forintos keretből a valutákból az árfolyamcsökkentéssel arányos mértékben több valutát kapnak.

a tőkés piacon tapasztalható ugrásszerű áremelkedésekről szólva a nemzeti bank elnöke elmondotta, hogy az áremelkedés elleni védekezés egyik eszközeként a bank hitelek nyújt a vállalatoknak olyan termékek beszerzésére, amelyek ma előnyösebben megvásárolhatók, mint egy későbbi időpontban. a bank figyelemmel van arra is, hogy az árváltozások nyomán a tőkés valuták reálértéke csökken, azonos összegért egyre kevesebb árut lehet kapni. a jelenségnek, mint mondotta, tükröződnie kell a forintban kifejezett árfolyamok csökkenésében is.

/folyt köv. /
15.50/p

-48-

bb.52. a magyar nemzeti bank,,,,,4.folyt /p

a forintárfolyamoknak követniük kell a tőkés valuták értékárményait. mint ismeretes, már eddig is több árfolyamváltoztatással védtek a forint értékét, legutóbb január 1-én értékelték le néhány nyugati valutát. ha a tőkés világban állandósulnak az értékváltozások, úgy az említett eszköz nálunk is gyakrabban alkalmazzák majd. egyébként a hazai árak stabilitása szempontjából igen előnyös, hogy külkereskedelmünknek mintegy kétharmadát a kgst-országokkal bonyolítjuk le, huzamosabb időre rögzített áron. egy-egy ilyen árrögzítési szakasz általában öt esztendő, ennek elteltével azonban ebben a körben is követik az árak a tartósan ítélt világpiaci árváltozásokat.

ezután arról szólt, hogy a kelet-nyugati pénzügyi kapcsolatok gyorsütemű bővülése -s ezen belül a nemzeti bank tőkés pénz-és hitelműveleteinek fejlődése - napirendre tűzte külföldi bankhálózatunk szélesítésének kérdését. a magyar nemzeti bank más magyar pénzintézetekkel közösen Londonban már bankot alapított, amely megkezdte sikeresnek ígérkező tevékenységét. a londoni bankalapításon kívül Frankfurtban és Bejrutban képviselői irodát nyitunk, amelyekkel kiegészül majd a párizsban és Zürichben már huzamosabb ideje működő képviselői irodai hálózat.

végül a magyar nemzeti bank munkájának korszerűsítéséről szólt. mintegy kétezer javaslat, vélemény alapján javítják tovább a banki munkát. mindenekelőtt az ügyfeleket kívánják az eddiginél jobban, gyorsabban kiszolgálni. máris egyszerűsítést vezettek be a lakosság devizaellátásának intézésében, a vállalati és szövetkezeti beruházási nyilvántartásokat egységesítették és egyszerűsítették. az idén számos egyéb hitelezési és pénzforgalmi, valamint belső ügyviteli munkát korszerűsítettek. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe !

p la

1974. január 15.

mai bb .4.számú hírünket /tizennyolc gyerek egy családban/ kérjük

/mti/

t á r g y t a l a n n a k tekinteni.

16.00/p

-49-

bb 53. nincs influenza-járvány budapestben - a fővárosi köjál tá-
jékoztatója

1 vt/gg gl hi -cz

1974. január 15.

- a fővárosban jelenleg semmi jele az influenza-járványnak -
közölte az mti munkatársával a köjál járványügyi osztályának ve-
zetője. emlékeztetett arra, hogy a még múlt év októberi rendel-
kezés alapján a körzeti orvosok és körzeti gyermekorvosok heten-
ként kötelesek számszerű jelentést adni az olyan betegekről, akik-
nél influenzára utaló tüneteket tapasztalnak. elmondotta az osztá-
lyvezető főorvos, hogy amióta bevezették a kötelező heti jelen-
tést, átlagosan 4-5 ezer megbetegedés fordul elő. ebbe beleértend-
ő a megfázásos eredetű, náthával járó lázas, hurutos betegségek
egésze is. a hét napon belüli táppénzes állomány alakulása csak-
nem változatlan az utóbbi hónapokban, sőt, a szeptemberi átlag-
hoz képest némi visszaesés mutatkozott decemberben. az influen-
zát előidéző a-virust eddig nem mutattak ki a laboratóriumi vizs-
gálatok. a hűléses megbetegedéseket más vírus okozza. az is-
kolai hiányzásokról - mert nemrég ért véget a téli szünet -,
még nincsenek adatok, de ezt is állandóan figyelemmel kísérik. a
figyelő szolgálat természetesen folytatja működését. a fővárosi
tanács egészségügyi főosztálya is felkészült arra, hogy influenza-
járvány esetén haladéktalanul megtegye a szükséges intézkedéseket.

fentiekből következik, hogy a nátha nem azonos az influenzá-
val. az utóbbira általában jellemző a váratlanul, hirtelen fellé-
pő rossz közérzet, fáradtság, fejfájás, végtagfájdalmak, és a ma-
gas láz. ilyen tüneteknél feltétlenül ajánlatos orvoshoz fordul-
ni. a megelőzés érdekében igen fontos a szervezet ellenálló ké-
pességének fokozása. hasznos a c-vitamin tabletták szedése, de ez
nem pótolja a vitamin-tartalmu ételeket. ezért célszerű minél több
nyers gyümölcs: citrom, sárgarépa, savanyukáposzta, savanyu uborka, va-
tamint gyümölcslevek, különösen csipkebogyó-szörp, csipkebogyó-tea
fogyasztása. az utóbbi azonban nem szabad felforratni, csak forró
vizzel leönteni.

felnőttekre és gyerekekre egyaránt vonatkozó jótanács: óvakod-
janak a hirtelen lehűléstől, a megfázástól. aki lázas, vagy láztalan
ugyan, de náthás, lehetőleg néhány napig maradjon otthon. ügyeljünk
arra, hogy a lakás ne legyen túl fűtött, de hideg sem. igen lényeges
a többszöri szellőztetés otthon éppugy, mint a munkahelyeken, a böl-
csődékekben, óvodákban és az iskolai tantermekben is. ugyancsak a meg-
fázás megelőzését szolgálja az időjárásnak megfelelő, réteges öl-
tözködés. /mti/

--

KA 16YE

- 50 -

a szerkesztőségek figyelmébe !

p la

1974. január 15.

a bb . 47-es számú hír címének első sora helyesen:

a jövő év ő s z é n rendezik....

a hír első bekezdésének utolsó sorában 1975 augusztusában
helyett

1975 ő s z é n

irandó.
/mti/

--

bb.54. kitüntetések

k sb/fk/p cz

1974. január 15.

az elnöki tanács lengyel győzőnek, az ut-és vasutépítő
vállalat igazgatójának több évtizedes eredményes munkássága el-
ismeréséül nyugállományba vonulása alkalmával a munka érdemrend
arany-fokozatát adományozta .

x x x

az elnöki tanács dr. rozsnai imrének, a közlekedés -
és postaügyi minisztérium osztályvezetőjének nyugállományba
vonulása alkalmából, több mint három évtizedes munkája el-
ismeréséül a munka érdemrend arany-fokozatát
adományozta .

x x x

székelyhidi hugó főelőadó, a kpm légiügyi főosztály dolgozó-
ja a munka érdemrend arany-fokozatát kapta a repülésben eltöl-
tött 43 év alatt elért kimagasló eredményeiért, a felszabadulás
utáni repülésügy érdekében kifejtett szervező munkájáért. /mti/

--

bb.56. a budapesti közlekedési vállalat

tr/p hi -cz

1974. január 15.

értesíti az utazóközönséget, hogy január 16-án 10 órától a
II. kerület felsőzöldmáli uton történő utépítés miatt a 29-
es jelzésű autóbuszjárat kocsijait mindkét irányban ideig-
lenesen a pusztaszeri ut- törökvész-i uton át közlekedtetni.
az elterelt útvonalon a kocsik a 11-es és 91-es jelzésű autó-
buszjáratok érintett megállóiban állnak meg. /mti/

16.25/p

--
-51-

KA 16 JO

bb 53. nincs influenza-járvány budapesten - a fővárosi köjál tá-
jékoztatója

i vt/gg gi hi -cz

1974. január 15.

- a fővárosban jelenleg semmi jele az influenza-járványnak -
közölte az mti munkatársával a köjál járványügyi osztályának ve-
zetője. emlékeztetett arra, hogy a még múlt év októberi rendel-
kezés alapján a körzeti orvosok és körzeti gyermekorvosok heten-
ként kötelesek számszerű jelentést adni az olyan betegekről, akik-
nél influenzára utaló tüneteket tapasztalnak. elmondotta az osz-
tályvezető főorvos, hogy amióta bevezették a kötelező heti jelen-
tést, átlagosan 4-5 ezer megbetegedés fordul elő. ebbe beleértend-
ő a megfázásos eredetű, náthával járó lázas, hurutos betegségek
egésze is. a hét napon belüli táppénzes állomány alakulása csak-
nem változatlan az utóbbi hónapokban, sőt, a szeptemberi átlag-
hoz képest némi visszaesés mutatkozott decemberben. az influen-
zát előidéző a-virust eddig nem mutattak ki a laboratóriumi vizs-
gálatok. a hüléses megbetegedéseket más vírus okozza. az is-
kolai hiányzásokról - mert nemrég ért véget a téli szünet -,
még nincsenek adatok, de ezt is állandóan figyelemmel kísérik. a
figyelő szolgálat természetesen folytatja működését. a fővárosi
tanács egészségügyi főosztálya is felkészült arra, hogy influenza-
járvány esetén haladéktalanul megtegye a szükséges intézkedéseket.

fentiekből következik, hogy a nátha nem azonos az influenzá-
val. az utóbbira általában jellemző a váratlanul, hirtelen fellé-
pő rossz közérzet, fáradtság, fejfájás, végtagfájdalmak, és a ma-
gas láz. ilyen tüneteknél feltétlenül ajánlatos orvoshoz fordul-
ni. a megelőzés érdekében igen fontos a szervezet ellenálló ké-
pességének fokozása. hasznos a c-vitamin tabletták szedése, de ez
nem pótolja a vitamin-tartalmu ételeket. ezért célszerű minél több
nyers gyümölcs: citrom, sárgarépa, savanyukáposzta, savanyu uborka, va-
lamint gyümölcslevek, különösen csipkebogyó-szörp, csipkebogyó-tea
fogyasztása. az utóbbit azonban nem szabad felforratni, csak forró
vizzel leönteni.

felntöttekre és gyerekekre egyaránt vonatkozó jótanács: óvakod-
janak a hirtelen lehüléstől, a megfázástól. aki lázas, vagy láztalan
ugyan, de náthás, lehetőleg néhány napig maradjon otthon. ügyeljünk
arra, hogy a lakás ne legyen túlfűtött, de hideg sem. igen lényeges
a többszöri szellőztetés otthon éppugy, mint a munkahelyeken, a böl-
csődékben, óvodákban és az iskolai tantermekben is. ugyancsak a meg-
fázás megelőzését szolgálja az időjárásnak megfelelő, réteges öl-
tözködés. /mti/

--

KA 16 II

- 50 -

a szerkesztőségek figyelmébe !

p la

1974. január 15.

a bb . 47-es számú hír címének első sora helyesen:

a jövő év ő s z é n rendezik....

a hír első bekezdésének utolsó sorában 1975 augusztusában
helyett

1975 ő s z é n

irandó.

/mti/

--

bb.54. kitüntetések

k sb/fk/p cz

1974. január 15.

az elnöki tanács lengyel győzőnek, az ut-és vasutépítő
vállalat igazgatójának több évtizedes eredményes munkássága el-
ismeréséül nyugállományba vonulása alkalmával a munka érdemrend
arany-fokozatát adományozta .

x x x

az elnöki tanács dr. rozsnai imrének, a közlekedés -
és postaügyi minisztérium osztályvezetőjének nyugállományba
vonulása alkalmából, több mint három évtizedes munkája el-
ismeréséül a munka érdemrend arany-fokozatát
adományozta .

x x x

székelyhidi hugó főelőadó, a kpm légügyi főosztály dolgozó-
ja a munka érdemrend arany-fokozatát kapta a repülésben eltöl-
tött 43 év alatt elért kimagasló eredményeiért, a felszabadulás
utáni repülésügy érdekében kifejtett szervező munkájáért. /mti/

--

bb.56. a budapesti közlekedési vállalat

tr/p hi -cz

1974. január 15.

értesíti az utazóközönséget, hogy január 16-án 10 órától a
ii. kerület felsőözüdmáli uton történő utépités miatt a 29-
es jelzésű autóbusszjárat kocsijait mindkét irányban ideig-
lenesen a pusztaszeri ut- törökvész-i uton át közlekedtetni.
az elterelt útvonalon a kocsik a 11-es és 91-es jelzésű autó-
buszjáratok érintett megállóiban állnak meg. /mti/

16.25/p

--

-51-

KA 16 II

vbb.57. kiegyensúlyozott lesz a komárom megyei tanács gazdálkodása - a megyei tanács vb ülése

vid/p kz -cz

1974. január 15.

a komárom megyei tanács gazdálkodásában nagy gondot okozott az elmúlt években, hogy bevételei - saját hibáján kívül - elmaradtak a tervezettől. a vállalatok nyereségéből nem folyt be az előirányzott város- és községfejlesztési hozzájárulás. ezt részben az ipar szerkezeti változása, többek között az okozta, hogy a szénbányák termelése, s ezzel együtt a bevétele és a nyeresége is jelentősen csökkent. ugyanakkor a trösztösített vállalatok, illetve a nem megyei székhelyű vállalatok a központjukban adóztak. bár ezek egy részét más forrásokból pótozták, a tervezett fejlesztéseket még tavaly sem tudták megvalósítani.

az idén, mint a megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden tatabányán megtartott ülésén rámutattak, már kiegyensúlyozott lesz a megye tanácsai gazdálkodása. az idén összesen mintegy 1,5 milliárd forint bevételt terveztek. ez az előző évi 5,3 százalékkal meghaladja. ennek ellenére rendkívül megfontolt, reális és a feladatokat szigorúan rangsorolt gazdálkodásra van szükség, mert a múlt évről - a már ismert okok miatt - elmaradt feladatokat is teljesíteni kell.

a párt - és kormányhatározatoknak, az ágazatpolitikai és a területi céloknak megfelelően, egyes ágazatok nagyobb szerepet kapnak a költségvetésben is. így például a kulturális ágazatnál felhasználásra kerülő összegből fedezetet tudnak teremteni a terven felül épült óvodák fenntartására is. ugyanis a tanácsok saját erőből, társadalmi segítséggel már tavaly teljesítették a megye ötéves óvoda fejlesztési programját. a szociális és egészségügyi ágazat jelentősen megnövelt költségvetése lehetőséget ad többek között a idén belépő új bölcsődei, szociális otthoni helyek, kórházi ágyak fenntartására. a fejlesztési, valamint a költségvetési alap felhasználásáról, és a megye tanácsainak pénzügyi gazdálkodását érintő más kérdésekről az e hónapban sorra kerülő megyei tanácsülés dönt majd ./mti/

..

16.35/p

-52-

NA 17¹⁰

bb.58. elutazott a jugoszláv ifjusági delegáció

f/p hi la

1974. január 15.

elutazott budapestről a jugoszláv ifjusági szövetség delegációja, amely viadimir makszimovicsnak, a jisz elnökének vezetésével öt napot töltött hazánkban. a küldöttség magyarországi tartózkodása során tárgyalásokat folytatott dr. maróthy lászlóval, a kisz központi bizottsága első titkárával és ifjusági szövetségünk más vezetőivel a jisz és a kisz kapcsolatának, együttműködésének, a nemzetközi ifjusági mozgalomnak az időszerű kérdéseiről és az ifjusági szövetségek előtt álló soronkövetkező feladatokról.

a jugoszláv ifjusági delegációt fogadta pullai árpád, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára.

a vendégek magyarországi útjuk során ellátogattak szolnok és fejér megyébe, felkeresték a többi közt a martfői tiszacipőgyárat és az agárdi állami gazdaságot. megismerkedtek a kisz budapesti bizottságának, valamint a lékai jános vezetőképző iskolának a tevékenységével is.

a vendégek találkoztak dr. molnár bélával, a hazafias népfrent országos tanácsának titkárával és nádor györggyel, az olt főtitkárával.

a delegációt az elutazáskor dr. maróthy lászló és a kisz kb más vezetői bucsúztatták. ott volt bosko srdanov, jugoszlávia magyarországi nagykövetségének tanácsosa is ./mti/

bb.61. halálra gázolta a vontató pótkocsija

gg/p hi la

1974. január 15.

veszprém megyében küngös község és bakonymajor között ifjubakó jános, 24 éves vontatóvezető, berhidai lakos által vezetett vontató utasfülkéjéből menet közben kiesett müller lászló, 33 éves állatgondozó, kiskovácsi-majori lakos, aki a pótkocsi alá került és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására szakértő bevonásával rendőri vizsgálat indult. ./mti/

16.5/p

-53-

NA 17¹⁵

bb.59. újabb gépek bevetésével gyorsítják a dunaujvárosi pakura szemyeződés elhárítását

i sb/pá/p la

1974. január 15.

a dunaujváros-paks közötti mintegy 40 kilométer hosszú duna-szakaszon már hat vízügyi igazgatóságnak és az országos vízügyi hivatal ár-és belvizvédelmi központi szervezetének több mint ezer dolgozója munkálkodik a pakura-szemyeződés elhárításán, a vízben nagy csomókba dermedt pakura jelentős részét sikerült eltávolítani, de jobbára csak kézzel dolgozhatnak, s így várhatóan hetekig tart a szennyezés megszüntetése. a vízvédelmi osztagok most fokozottabb gépesítéssel kívánják meggyorsítani a munkát. kedden már 24 különféle géppel és építőipari berendezéssel, 134 közúti járművel és 137 vízijárművel dolgoztak ezen a 40 kilométeres duna-szakaszon.

a közép-dunavölgyi vízügyi igazgatóság a vizen uszó pakurarögök felfogására mintegy 100 méter hosszú gerenda és rőzsefalat készített. a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság pedig a dunaföldvári hidnál kedden helyezte el a szennyezőanyag felfogására készített csőszerkezetű és pontonra szerelt dróthátósfalat. ugyanakkor az alsódunavölgyi vízügyi igazgatósággal együtt a szennyezett szakaszokon naponta vízmintákat vesznek, amelyeket a vituki laboratóriuma elemez. a vizsgálatok szerint a vízbe került szennyezőanyag általában 20-30 százalékban kátrányt tartalmaz. /mti/

vaaez

tbbb.60. aláírták az 1974. évi belkereskedelmi választék-csere és műszaki tudományos együttműködési megállapodást

i kf/fk/o la

1974. január 15.

befejeződött a magyar-ndk belkereskedelmi munkacsoport VIII. ülése. a tárgyalások eredményeként kedden dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes és heinz bernhardt, az ndk kereskedelem és ellátásügyi miniszterhelyettese aláírta az 1974. évre szóló választékcsere és műszaki-tudományos együttműködési megállapodást.

/folyt köv ./
17.00/p

-54-

NA 1700

bb.60. aláírták...folyt /

a megállapodás értelmében választék-cserében mintegy 560 millió forint értékben vásárolunk az ndk-ból férfi-és női ruházóveteket, szintetikus függőnyt, kötöttáru, gyermekkonfekciót, fiú ingeket, különféle konyhagépeket, hőfokszabályozós vasalókat, hajszárítót, világítótesteket, továbbá játék-és sportárukat is importálunk. az élelmiszerek közül a közkedvelt gyorsan fővő rizsből és egyéb konyhakész élelmicikkekből vásárolunk s kölcsönösen 350.000 pár cipőt cserélünk. az idén nagyobb forgalmat tervez a két ország az áruházak közötti közvetlen árucserében, például a veszprémi és a hallei, valamint a luxus és az exquisites áruházak között. a nemzeti jellegű éttermek ellátását is javítják különféle áruk cseréjével. a magyar kereskedelem az ndk-beli áruk ellenértékeként textilkonfekciót, kereskedelmi berendezéseket, világítótesteket, háztartási cikket és kozmetikai készítményeket szállít.

az ndk küldöttsége kedden hazautazott. /mti/

bb.62. aszu küldöttség budapesten

p la

1974. január 15.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására budapestre érkezett az egyiptomi arab szocialista unió küldöttsége, mohamed idrisz-nek, az aszu kb tagjának vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. berecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője üdvözölte. /mti/

bb.63. 44 millió forint árkiegészítést kapnak a termelők - boripari tanácskozás kecskeméten

vid/p kz la

1974. január 15.

boripari tájékoztatót tartottak kedden kecskeméten, a közép-magyarországi pincegazdaság központjában. a résztvevőket dömötör józsef, a borgazdasági vállalatok trösztjének vezérigazgatója tájékoztatta a borkereskedelem tevékenységéről, a termelői együttműködés lehetőségeiről. bejelentette, hogy az elmúlt évi borértékesítések után árkiegészítés címén még 44,1 millió forintot kapnak, a szőlőtermelő gazdaságok. /folyt köv ./
17.10/p

-55-

NA 1700

bb.63. 44 millió .....folyt/p

a boripar mérlege szerint ezzel a kiegészítéssel hosszú évek óta először, gazdaságosnak értékelhető a szőlőtermelés. ugyanakkor, amint ez a tanácskozáson is kitűnt, a rekordtermés váratlanul érte a kereskedelmet, a hiányos technikai felkészültsége, és tárolótér hiánya miatt csak jelentős - 46 millió forintos többlet-kiadással tudta megoldani a feladatát. így azonban végül is szinte veszteség nélkül, jó minőségben került hordóba a minden idők leggazdagabb bortermése. Lehetőség van arra, hogy tartalékoljanak a „szűkebb,, évekre.

az 1973. évi tanulságok megfelelő alapul szolgálnak a boripar fejlesztéséhez, a következő években bővítik a pincéket, s növelik a feldolgozó kapacitást. még az idén megkezdik a kecskeméti borüzem rekonstrukcióját. a boripar egyre nagyobb arányban vesz részt a szeszmentes frissítők gyártásában is. 1975-ben már száz millió palackot tölt meg szőlőkivonatból készült üdítőkkal.

a bor piaci kereslete, a szőlő felhasználásának bővítése méginkább sürgeti a termelés rekonstrukcióját. kooperációs alapon a boripar országosan 10-14.000 hektár új szőlőtelepítésből vállalt részt, ugyanakkor 30.000 hektár régi szőlő felújításához is segítséget nyújt. a gazdaságokkal megkezdtek az ezzel kapcsolatos tárgyalásokat, szerződéskötéseket. /mti/

bb.64. a magyar-szovjet nehézgépgyártási

k ni /mm/p st la

1974. január 15.

együttműködési munkacsoport üléséről kedden hazaérkezett rigából dr. betlej sándor kohó-és gépipari miniszterhelyettes. a tanácskozáson egyeztették a magyar, illetve szovjet szakágazat 1976-80. közötti tervét és aláírták az öt éves együttműködésre vonatkozó jegyzőkönyvet. /mti/

bb.65. diplomáciai hírek

pá/p hi la

1974. január 15.

Losonczi pá, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözlötte Jules Legert, Kanada fő kormányzóját hivatalba lépése alkalmából.

x x x
a magyar népköztársaság elnöki tanácsa hamburger Lászlót rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté nevezte ki és megbízta a magyar népköztársaság bonni nagykövetségének vezetésével. /mti/

17.20/p

-56-

NA 17.15

bb 66. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

bh la

1974. január 15.

33. vízhiány szolnokon
34. tanácskozás a műemlékvédelemről
35. chilei menekültek
36. új busz iroda kaposvárott
37. csongráfegyőnyvak távlati fejlesztési zerve
38. új színházi sorozat a tv-nen
39. művelődéspolitikai munkabizottság kaposvárott
40. szolnok megyei múzeumok
41. kitüntetés
42. szociális körülmények a komárom megyei üzemekben
43. állami gazdasági ujitók tanácskozása
44. veterán kommunista köszöntése
45. vasutas ujitók kiállítása
46. nemzetközi tanácskozás a jégár elleni küzdelemről
47. a jövő év őszen rendezik a 68. mezőgazdasági kiállítást

48. kiállítás a szovjet kulturcentrumban
  49. dr. fazekas László temetése
  50. csanádi György megbeszélése somogy megye vezetőivel
  51. új gyermekbutor
  52. a nemzeti bank elnöke a hitelpolitika kérdéseiről
  53. nincs influenza járvány
  54. kitüntetések
  55. békegyűlés zalaegerszegen /tévesen 48. számmal ment ki/
  56. bkv
  57. a komárom megyei tanács vb ülése
  58. elutazott a jugoszláv ifjusági küldöttség
  59. pakuraszennyeződés
  60. magyar-ndk belkereskedelmi megállapodás
  61. halálra gázolta a vontató pótkocsija
  62. aszu küldöttség budapesten
  63. boripari tanácskozás kecskeméten
  64. hazaérkezett dr. betlej sándor
  65. diplomáciai hírek
  66. hírjegyzék
- /mti/

--

- 57 -

18.15 bh

NA 19.00

bb.67. időjárásjelentés

fk/p La

1974. január 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. január 15-én,
kedden 19 órakor:

többszörös köd
-----

várható időjárás szerda estig:

keleten változóan, máshol erősen felhős idő az ország nyugati részén újabb havas eső, ónos eső, eső. mérsékelt, időnként megélénkülő déli szél. reggel többszörös köd, egy-két helyen zuzmaraképződés. a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában plusz 1- minusz 3 fok között, a tartósan ködös helyeken minusz 5 fok körül. /mti/

-.fnn n

bb.68. belpolitikai híreink jegyzéke 18.00 órától zárásig

p La

1974. január 15.

67. időjárásjelentés

68. híregjegyzék ./mti/

-.-

20.55/p

-58-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz Antal
szerkesztők: halasi György
Lakatos Erzsébet

M 2/10

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

b e l f ö l d i h i r e k

1974. január 16.

bb.1. tovább bővültek a magyar egészségügy nemzetközi kapcsolatai

1 mir /pá/p hi -cz

1974. január 16.

egészségügyünk nemzetközi kapcsolatainak bővülése szempontjából kiemelkedő eredményekkel zárult az elmúlt esztendő - mondották az mti munkatársának az egészségügyi minisztériumban. - terebélyesedő nemzetközi kapcsolatainkat jól érzékelteti több magas szintű szakmai delegáció látogatása: 1973-ban egyebek között Magyarországon járt a lengyel, a vdk, a norvég, az osztrák, az olasz egészségügyi miniszter, valamint Nagy-Britannia egészségügyi államminisztere. kollégája meghívásának eleget téve dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszterünk pedig Svédországban tett látogatást.

a szocialista országokkal érvényben lévő együttműködési szerződések keretében a minisztérium vezetői 1973-ban két évre szóló munkatervet írtak alá az ndk-val, csehszlovákiával, Lengyelországgal, Kubával, a vdk-val, Bulgáriával és Romániával. e konkrét munkaterv alapján tovább bővül az említett országok közötti információcsere, az eddigieknél nagyobb mértékben segítik egymás szakembereinek tanulmányutjait és a tudományos publikációk külföldi szaklapokban való megjelenését. kijelölték a közös kutatási feladatokat is.

a kgst tagországok együttműködésének egyik leglényegesebb kutatási területe a daganatkutatás terén végzett tudományos munka összehangolása, valamint a környezetegészségügy feladatainak megoldásában való együttműködés lesz. ezen kívül - a tavaly júniusban havannában megtartott miniszteri értekezlet határozata alapján - közös szakértői konferenciákat rendeznek egyebek között a gyógyszerellenőrzés, a járványos agyhártya-gyulladás, valamint az influenza és a légzőszervi megbetegedések gyógyítása, megelőzése érdekében, illetve a higiénia és a toxikológia időszerű kérdéseinek megvitatására. /folyt köv ./

-1-

M-